veto

Leuvens Studentenweekblad
Jaargang 14, '87-'88
Nr. 7, dd. 9 november 1987
ISSN: 0773-5162

Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie
Verantw. Uitg.: Didier Wijnants
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
Tel. 016/22.44.38

Doorkijk

De andere stad gaat vanaf deze week definitief het slechte pad op. Onze reporters – God vergeve het hen – zochten het deze week in de blote sektor, of toch de minimaal bedekte. In deze koude pre-winter dagen hadden ze wel iets warmer kunnen bedenken dan... *lingerie*. Lange onderbroeken zal U spijtig genoeg niet aantreffen op onze pagina 2, al de rest wel. Laat vieren die fantasie, gooi los die teugels.

Hoog Sammy

In onze reeks... laten we vandaag prof. IJsseling aan het woord, over (wij krijgen het haast niet over ons klavier) de vrouwen. Slik. Wat kan daar nu zinnig over verteld worden? Bijvoorbeeld dat Derrida iets met dansende vrouwen had, dat Bataille zich uitleefde in pornografisch gelul, dat Nietszche er syfilis aan overhield, en dat u eigenlijk maar beter het artikel zelf zou gaan lezen, op pagina 6.

Het Oosten

Julie Andrews was er niet bij, vorige donderdag in het Huis van Chièvres, U waarschijnlijk ook niet. Dat maakt al twee trutten minder. Hoedanook was er een sprankelende Oostenrijkse avond te beleven. In de marge van het Europalia-geweld werd er gezongen, gedicht en toneel gespeeld, en vooral veel ingeleid. Best sympatiek, en wij laten u delen in de vreugde op pagina 6.

Ad gevalvas

Kringen, hoe wil u in godsnaam dat Veto fatsoenlijk over uw kringaktiviteiten op de hoogte is, als u niet eens de moeite doet om ons uw ad valvas binnen te gooien. Dit is dus een oproep, opdat Klio volgende week *weer* niet alleen op pagina 7 zou staan.

Coussement: "Toepassing nog veraf"

De KUL en de sterrenkrijg

Zowat een jaar geleden trok professor Coussement, hoofd van het Instituut voor Kern- en Stralingsfysika (IKS) van de KUL, op *sabbatical leave* – studeerverlof – naar de universiteit van Cincinnati in de Verenigde Staten van Amerika. Coussement was op dat ogenblik bezig met de ontwikkeling van een teoretisch koncept dat, wanneer het klopt, zou kunnen ingeschakeld worden in de ontwikkeling van een klein wetenschappelijk wonder: de gamma-laser. Een instrument dat zowel in de medische wereld als op het vlak van de Koude Oorlogsvoering, enorm veel toepassingen zou kunnen hebben.

Een gamma-laser zou bijvoorbeeld kunnen gebruikt worden bij het opzetten van het fameuze ruimteschild waar de Amerikanen nu al een tijdje koortsachtig rond aan het werken zijn. Aan die ontwikkeling worden astronomische hopen dollars besteed, dus dacht professor Coussement: misschien kan ik voor mijn projekt ook wat geld lospeuteren. En het werkte!

Veto: *Een drietal weken geleden bent u naar Washington geweest. Wat bent u daar precies gaan doen?*

Coussement: «Ik ben er naar het Instituut voor Defensie-analyse gegaan, dat zich bezighoudt met het geven van adviezen aan de regering en aan regeringsinstellingen in de VS in verband met wetenschappelijk onderzoek. Als tussenpersoon tussen de universiteiten en andere onderzoekscentra, en het leger, SDI, enzovoort – alles waar de regering rechtstreeks voor betaalt – formuleren zij voorstellen en doen ze aan onderzoek naar de haalbaarheid van bepaalde projekten. Ze bestrijken een heel breed spektrum.»

«Ik heb daar gedurende een drietal uren uitleg gekregen over hoe dat onderzoek naar een gamma-laser eruit zag. Daarna heb ik het woord gekregen. En 's anderendaags zijn we naar het Pentagon gegaan.»

«We werden daar naar de tweede in rang binnen het SDI gebracht. Er was één uur voor ons beschikbaar, maar die man bleef vragen stellen. De anderen moesten maar wachten, zei hij. Ik had de indruk dat hij zeer positief stond tegenover het projekt, en dat het er zal door komen.»

Veto: *U bent uitgenodigd naar Washington?*

Coussement: «Ja, ik ben uitgenodigd.»

Veto: *Zomaar?*

Coussement: «Neen. (lacht) Niet zomaar. Ik ben uitgenodigd samen met mensen van de universiteit van Cincinnati, naar aanleiding van een projekt dat door die universiteit is ingediend, en dat het volgende zegt: we zouden een koncept kunnen ontwikkelen dat nuttig kan zijn in ontwikkeling van gamma-lasers.»

«Op dit moment is de ontwikkeling daarvan vrij utopisch, maar aan één van de moeilijkheden dachten wij nu iets te kunnen doen. Voor radioterapie, of voor het maken van holografiën zou zo'n instrument zeer nuttig zijn. Op wetenschappelijk vlak zou het een kleine revolutie betekenen.»

Veto: *U hebt zelf het initiatief genomen?*

Coussement: «Ja. Ik ben daar niet als vertegenwoordiger maar wel als hoogleraar van de KUL opgetreden.»

Veto: *Op welke naam is het projekt ingediend?*

Coussement: «Op naam van mijn kollega Boolchand van de universiteit van Cincinatti, en van mijzelf.»

Veto: *Heeft u al een patent op die vinding van u?*

Coussement: «We hebben er geen patent op. We hebben wel een aanvraag tot patent ingediend. Ook weer samen met Boolchand. Leuven Research and Development regelt dat. Maar of het patenteerbaar is, dat is nog een andere zaak.»

Veto: *Wat heeft het Pentagon u te bieden?*

Coussement: «Geld en mensen, *hands and brains and*, en misschien wat apparatuur, om een onderzoek op kleine schaal te kunnen betalen.»

«Maar laat het volgende duidelijk zijn. Het is een onderzoek dat zuiver wetenschappelijk is, en niet *classified*. De resultaten ervan mogen vrij gepubliceerd worden en zullen toegankelijk zijn voor iedereen. Dat is één van de voorwaarden die ik gesteld heb. Een essentiële voorwaarde voor mijn medewerking. Ik wil mijn tijd niet verliezen aan een onderzoek dat in de papieren blijft zitten.»

Veto: *Waaraan uw naam dan niet meer kan verbonden worden?*

Coussement: «Ja. En tevens omdat het onderzoek dan in een andere sfeer zou terechtkomen dan de sfeer waar ik nu in bezig ben.»

Veto: *Er is nog geen definitieve beslissing gevallen?*

Coussement: «Men is het projekt nog aan het onderzoeken, maar ik verwacht wel een antwoord van het Pentagon voor half december.»

Veto: *Indien het geld toegekend wordt, waar zou het onderzoek dan plaatsgrijpen?*

Coussement: «Nu stel je een vraag die ik ook graag opgelost zou zien. Op grond van het feit dat België getekend heeft voor SDI en omdat ik het projekt mee heb ingediend, heb ik het recht om een deel van dat geld naar hier te brengen.

vervolg op p. 4

Coussement: "Een hoogleraar moet zelf de verantwoordelijkheid kunnen nemen". (Foto Jeroen Revalk)

(Foto Hendrik Delagrange)

Mechelen, en terug

Ik háát maratons

Er is de laatste tijd veel om te doen geweest, en stel dat jij er ook eens zin in krijgt, dan kan ik je één goede raad geven: doe nooit mee aan maratons. Want, ach, eens de dag daar is, ben je toch weer niet in goede doen. Je hebt niet genoeg spagetti gegeten (koolhydraten, weet je wel, de koolhydraten) of het weer is niet *je dat*. Er is iets met je loopschoenen of je opwarming valt in het water. En even voor Herent krijg je een verschrikkelijke kramp. Dan denk je aan opgeven. Maar er staat veel op het spel: 2 bakken Duvel en de eer natuurlijk. Het is afzien. En waarvoor?

4 november, vijf uur. Ik maak me klaar om mee te rijden met de bus naar Mechelen. Mijn *nikes* en m'n jogging laat ik op kot liggen. Voor mij geen maraton, ook niet een halve. Ik wil alleen de sfeer (en de massage-olie) opsnuiven.

Op de parking van Stade Leuven heeft zich een massa lopers verzameld. Er zijn opvallend veel niet-studenten bij. Er heerst een gespannen stemming. Iemand ijsbeert rond zijn sportzak. Een ander staat er wat nerveus op en neer te springen. "Zenuwachtig?", vraag ik. "Nee, koude voeten". Het is eigenlijk een beetje te koud om te lopen. Het KMI voorspelt nachtvorst en ook voor lopers is dat geen weer.

Om half zes arriveren de eerste bussen. Chaos. Alleen de lopers met een familienaam die begint met een letter van A tot L mogen mee. En voor de tweede en de derde bus geldt hetzelfde. Aangezien ik zelf een 'Van der ...' ben, is dat pech hebben. We moeten wachten. "Straks moeten we nog naar Mechelen lopen", grapt iemand.

Ik stap op op een van de laatste bussen, bij de mensen met een familienaam achter in het alfabet. De splitsing in twee groepen heeft te maken met de plaats waar de atleten zich zullen kunnen omkleden. Men heeft twee zaaltjes klaargezet, kwestie van de akkomodatie wat uit te breiden. Men verwacht immers veel volk.

Vaseline

Na een vijftal kilometer hangen we achter een trage boerekar. Het gaat nu in een slakkegangetje verder naar Mechelen. Van voorbijsteken kan op deze weg immers geen sprake zijn. Naast mij begint er al een te vrezen voor zijn opwarming. Daar zal wel niet veel tijd meer voor zijn.

Wat verder blijkt die vrees niet ongegrond. We zijn amper van onze kar af of we komen vast te zitten in een file. Gevloek in de bus. Iemand begint zich om te kleden en de jongen naast mij wrijft zijn voeten in met vaseline. Daarna twee paar kousen. Allemaal

vervolg op p. 7

lezersbrieven

Alle lezersreakties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit, en ondertekend zijn met naam, studiejaar en adres. Wie liever niet heeft dat zijn naam gepubliceerd wordt, moet dit duidelijk motiveren.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met ca. 1 getikte blz. met een dubbele interlinie) worden in principe ingekort. Behoudens deze restriktie worden brieven geplaatst zoals ze ons bereiken.

Dood

In het vrij interessante artikel van (de heren) Jan Van den Bulck en Hendrik Delagrange "Er zijn geen nagels aan een doodskist" in de Veto van 3 november ll. komen enige onvolmaaktheden voor.

Zo stelt men dat het ongeluk brengt een lijk vóór het weekend te begraven. Fout. Er bestaat in het volksgeloof en bepaalde streken de uitdrukking "Zondagslijk maakt het kerkhof rijk."

I.v.m. crematie moet tevens opgemerkt worden dat de katholieke crematie in België pas in de jaren '60 mogelijk werd.

Het stuitte me tegen de borst dat de lijkwagen ook voor privé-gebruik aangewend wordt. Dit kan niet. Waarschijnlijk is deze wagen aangegeven als een wagen voor dubbel-gebruik, m.a.w. een station-car, bij het ministerie van verkeerswezen. Als de wagen ingeschreven is als 'lijkwagen' is het de eigenaar niet toegstaan in die periode de wagen – die op de tarra belast wordt – te gebruiken als een gewone personenauto.

Het eufemisme 'thanatopracteur' lijkt me nogal vergezocht. De elegante manier van voorstellen gebeurt meestal op zijn 'veramerikaanst': 'funeral director' of(te) 'funerair directeur'.

Dominique J.B. Vanpée

Protea(1)

Graag een kritiek op uw "verslag" over de gespreksavond met Axel Buyse voor Protea-Kul.

Ten eerste is hier onder geen enkele voorwaarde sprake van "apartheidspropaganda", zoals uw verslaggever F. Dutoit meent. De heer Axel Buyse, joernalist verbonden aan de kwaliteitskrant "De Standaard", staat zeer kritisch t.o.v. de Zuidafrikaanse regering. Dit bleek zeer duidelijk op de gespreksavond. Maar hij heeft wel de intellectuele eerlijkheid om bepaalde vraagtekens te zetten bij de zgn boycot- en sanctiepolitiek. Waarom heeft uw "reporter" geen synthese gepubliceerd van Axel Buysse's toespraak? Angst dat de lezers zouden inzien dat dit absoluut geen avondje apartheidspropaganda was?

Ten tweede was, in tegenstelling tot wat uw verslaggever publiceerde, het publiek van een zeer uiteenlopende strekking. Dat moet uw reporter toch zelf gezien hebben? Hij was immers omringd door een 15-tal MLB'ers (geestesgenoten?). Deze laatsten wensten immers in naam van de democratie (want dat zijn zo toch, nietwaar0 en in naam van het katholieke karakter van de K.u.l (voor de gelegenheid noemden ze zich één avondje "katholiek") een tegenmanifestatie te houden. Hebben wij gelachen! Deze 15-koppige MLB en Co verschoot zich te pletter toen ze zagen dat er reeds een 100-tal mensen in de zaal waren. Wijzelijk hebben ze zich dan maar gedragen. Het niveau van de voordracht was echter op een te hoog niveau voor deze lieden, waarop ze dan maar besloten de zaal te verlaten. Uiteraard durft uw (linkse) reporter daar niets over te schrijven.

Ook uw beschuldiging als zou Protea een pro-apartheidsvereniging zijn houdt geen steek. De mensen van Protea-Kul beseffen maar al te goed dat de zgn "gescheiden ontwikkeling" voorbijgestreefd is. De fundamentele vraag is: wat na apartheid?

Voor Veto is dit duidelijk: de revolutie, de ANC-regering. Voor Protea liggen de zaken op zijn minst iets ingewikkelder ...

Herman Willemse

Protea (2)

Ik ga meteen met de deur in huis vallen. Uw artikel over de avond van Protea-KUL was ronduit slecht. Ikzelf ben geen lid van deze vereniging, doch de laaghartigheid van dit artikel dwingt zelfs een mens als mij om in de pen te kruipen.

U maakt zich druk over het feit dat Protea het huis van Chièvres krijgt (huurt waarschijnlijk). U beweert ook dat "de lokalen moeten geweigerd worden aan aanvragers die geen garantie kunnen geven voor het naleven van het specifieke karakter van de K.U.L.".

Wat houdt dit specifiek karakter dan in?

Als een joernalist van een zeer bekende krant wordt uitgenodigd om zijn visie omtrent de Z.A. problematiek te geven, waarom moet dit dan geweigerd worden?

Hoe komt het dat de M.L.B. (en mantelverenigingen) die een totalitair kommunisme nastreven, wel het recht mogen hebben om zalen van de unief te gebruiken.

Passen die dan zo goed in het "specifieke karakter van de K.U.L."?

Waarom publiceert VETO geen verslag van *de voordracht zelf*, in de plaats van het boek van Walter de Bock en Pol Goosens over Protea in het artikel te verwerken. Waarom durft VETO geen verslag publiceren over de VAKA meeting in de Grote Aula? Omdat er slechts een zestigtal aanwezigen in de zaal waren. Dit moet dus gecensureerd worden.

Waarom klaagt Veto het feit niet aan dat een marginale vereniging als de M.L.B. ruim drie maal zo veel subsidies krijgt als de grote verenigingen zoals het C.D.S.? Perscensuur in Zuid-Afrika? Perscensuur in Leuven!!!

Bert De Witte

Veto, jaargang 14 nr. 5 dd. 26 oktober 1987

Redaktieadres: 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven (016/22.44.38)
Hoofdredaktie: Geert Coene
Redaktiesekretaris: Didier Wijnants
Redaktie: Lode Desmet, Carla Rosseels, Marc Sys, Jan Van der Linden, Koen Van Muylem
Doka: Filip Dutoit, Jeroen Revalk
Lay-out en vormgeving: Geert Coene, Hilde Descamps, Lode Desmet, Jan Huyzentruyt, Carla Rosseels, Marc Sys, Jan Van der Linden, Geert Van Doorselaere, Koen Van Muylem, Didier Wijnants, Herwig Willaert
Tekeningen: Urbi
Medewerkers: Gilberte Boeckmans, Hendrik Delagrange, Benoit Lannoo, Johan Reyniers, Hans Trimpeneers, Bart Van den Bossche, Jan Van den Bulck, Geert Van Eekert, Herwig Willaert
Eindredaktie: Lode Desmet, Herwig Willaert.

Oplage: 8000 eksemplaren
Zetwerk: Alfaset Leuven
Drukkerij: Rotatyp Brussel
Abonnementen: Studenten: 250.-; niet-studenten: 300,-; steun vanaf 600,-; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77
Agenda en Ad Valvas: ten laatste vrijdag voor verschijnen om 14.00 uur op het redaktieadres bezorgen
Redaktievergadering: iedere vrijdagnamiddag om 15.00 uur

De Andere Stad: lingerie

Mannen hebben een dure smaak

Lingerie is een produkt waar veel reklame voor wordt gemaakt. Vrouwen in allerlei posities, in allerlei stàten van lichaamsbedekking, in kleur of zwart-wit kijken de lezer aan die zich onwillekeurig afvraagt: is deze reklame er voor de mannen of voor de vrouwen? Lingerie koop je niet alleen in de supermarkt, er bestaan ook gespecialiseerde zaken, waar je in alle rust en in de intimiteit van het pashokje kan passen en kiezen, waar je de grootst mogelijke keuze hebt en waar je je kan wenden tot een verkoopster met kennis van zaken.

Twee jonge mannen stappen een lingeriezaak binnen. Ze werpen een vluchtige blik op rijen niemandalletjes in zwart en wit kant, op een uitgestalde babydoll, op nylons met de meest onwaarschijnlijke tekeningen, op de reklameposters. De verkoopster begroet hen taxerend, op haar hoede. Twee studenten, dat ziet ze zo. Een van de twee neemt het woord en verklaart de reden van hun bezoek. De vrouw verstrakt. Het is wellicht niet de eerste keer dat ze te maken krijgt met grappenmakers en ze wil zich niet lenen tot een goedkope stunt. Het kost de twee heel wat moeite om haar ervan te overtuigen dat ze niets kwaads in de zin hebben, dat ze een 'ernstig' gesprek willen, over vrouwenondergoed.

«Er komen tegenwoordig heel vaak mannen mee naar hier. De drempelvrees die een jaar of zeven bestond is verdwenen. De media hebben daar een belangrijke rol in gespeeld. Mannen komen nu zelf een artikel kopen voor hun vrouw. Meestal kennen ze de maten echter niet, dan meten ze het verschil met mij, dat wil zeggen, met hun ogen natuurlijk. De smaak van mannen is in de eerste plaats *duurder* en ze weten meestal beter wat ze willen. Ze komen naar hier met één bepaald iets in hun achterhoofd en dát moeten ze hebben. Ze kopen wel eerder iets pikants, iets wat een vrouw zelf nooit zou kopen. Vrouwen vinden dat soort ondergoed meestal niet efficiënt genoeg en hebben er het geld niet voor over.»

«Er bestaan tegenwoordig ook winkels in mannenondergoed, maar nog niet in Leuven. Vooral in Nederland maken zulke zaken opgang, in ons land zal dat wel wat trager gaan, maar ik denk wel dat er een markt voor zou bestaan.»

Intimiteit

«Mensen komen naar een speciaalzaak als deze omwille van de intimiteit. Een grootwarenhuis kan dat nooit bieden, bovendien moet men daar zichzelf bedienen. Hier niet, hier krijgt en vraagt men raad. Vrouwen kiezen hun ondergoed zeer bewust. Als ze binnen komen hebben ze al een vastomlijnd idee van wat ze willen en wat het mag kosten. Ze hebben ook absoluut geen problemen met de prijs. Voor mij mag dat best, hoor. Ik vind ondergoed zeer belangrijk. Het maakt een groot onderscheid of je een oud behaatje of iets moois, iets nieuws aanhebt. Wie zich goed voelt in zijn ondergoed, voelt zich goed in zijn vel.»

«In de reklame zie je altijd mooie, welgevormde jonge vrouwen en dat zorgt wel eens voor problemen. Sommige vrouwen hebben zeer sterk het gevoel dat ze niet meer jong zijn, dat ze niet meer meekunnen. Zo'n probleem moet ik dan zeer voorzichtig proberen op te lossen. Voor een deel komen ze daarvoor naar hier, met het juiste kledingsstuk kan ik hen weer het gevoel geven dat ze er goed uitzien. Heel wat mensen voelen zich een stuk beter als ze hier buitenstappen. Zoiets kan hen onmiddellijk veel meer zelfvertrouwen geven. Dat is ook een gevolg van het verschil met grootwarenhuizen. Ze weten dat ze hier iemand aantreffen die ze kunnen vertrouwen, die hen niets zal aansmeren. In een grootwarenhuis kan je nauwelijks passen, daar zeggen ze: "pak maar mee... 't zal wel gaan". Mede, hier wordt aan iedereen evenveel aandacht besteed, al staan ze hier drie kwartier te twijfelen over een behaatje van zeshonderd frank. Die prijzen kunnen trouwens enorm verschillen, dat gaat van een beha van vijfhonderd frank tot een van drieduizend, maar dat is het maximum. Als ze je een duurdere proberen aan te smeren hebben ze hun prijzen vreselijk opgedreven.»

Mannenzaken

«Soms merkt iemand plotseling dat ze een veel grotere maat nodig heeft, na een geboorte bijvoorbeeld. Dat is vaak een groot drama, je ziet hoe de moed die mensen in de schoenen zinkt. Het is altijd een hele klus om dat op te lossen.»

«Het is gek, maar vertegenwoordigers van damesondergoed zijn altijd mannen. Als een vrouw zo'n job zou moeten doen, zou het fout lopen. Vrouwen zijn te persoonlijk in hun keuze, ze zouden alleen hun eigen voorkeur aanprijzen. Mannen zijn neutraler in die dingen. Maar een man in zo'n winkel, dat zou helemaal niet gaan. Ik heb het al gezegd: vrouwen komen naar hier omwille van de intimiteit en de privacy, bij een man zouden ze zich nooit zo op hun gemak voelen.»

Als er, kort na elkaar, een paar klanten binnenkomen, wordt het noodzakelijk het interview af te breken. De verkoopster drukt opnieuw haar bezorgdheid en haar vrees belachelijk gemaakt te worden uit, en wendt zich vervolgens tot haar klanten.

In een nabijgelegen supermarkt wordt het verschil met de detailhandel inderdaad snel duidelijk. Lusteloze verkoopsters wachten, zo laat in de namiddag het einde van hun werkdag af en een man baart hier geen enkel opzien. Klanten komen hier ook niet om raad, ze willen met rust gelaten worden. Het grootwarenhuis kiest men om de anonimiteit. In een kaal pashokje hangt een mededeling: "Bij het passen van ondergoed, gelieve uw slipje aan te houden, aub."

Jan Van den Bulck
Hendrik Delagrange

"De klanten hebben absoluut geen fantasie, zelfs de studenten niet. Ze komen altijd heel gewone dingen vragen". *(Foto Hendrik Delagrange)*

SPECIALISTEN

Iedereen mag een lingeriezaak beginnen als hij of zij dat wil. Er is geen vestigingswet, al is de konkurrentie groot. Er is geen enkele voorwaarde waaraan je moet voldoen. Toch bestaat er een beroepsopleiding in de schoot van de *beroepsvereniging van corsetterie- en lingeriespecialisten*, zelf een onderdeel van Navetex, het Nationaal Verbond van Tekstielhandelaars. De kursisten leren vooral technische zaken zoals: hoe maat nemen, hoe passen, hoe te verkopen, enzovoorts. Daarnaast zijn er kursussen over bed- en strandkleding, lingerie, korsettages, babykleding, soorten stof en (mysterieuzer) een vak 'doel van het artikel'. De kursus bestrijkt vier volle maandagen en wordt tien maal per jaar ingericht. Tot nog toe namen er alleen vrouwen aan deel. De prijs liegt er niet om: de lessenreeks kost de geïnteresseerde 11.500 fr., "maar", zo zei een woordvoerder van de beroepsvereniging, "daar zijn dan wel de kursusnotities en de koffie inbegrepen". (HD/JVDB)

PRINT-SHOP
26, Naamsestraat
LEUVEN
Copy - Offset - Typo
1 F
Laagste prijzen
kwaliteit
0,90 F
0,80 F
snelle service
0,70 F
0,60 F
afwerking A tot Z
(016) 23 50 77
Advertentie

Een dissektie van het suikerbossie

Recht op antwoord

Ondergetekende is zich, net als elk journalist die zichzelf ernstig probeert te nemen, goed bewust van de vele, vaak praktische problemen die een akkurate berichtgeving bemoeilijken. De manier waarop Veto-medewerker Filip Dutoit echter in het nummer van 3 november 1987 (blz. 3) de regels van het journalistieke fatsoen met de voeten treedt, met het verslag van de voordracht die ik op 28 oktober hield voor de Protea-jongeren, verplicht mij tot een rechtzetting.

"Ook wij waren erbij om te luisteren naar een opsomming van wetten en cijfers die moesten aantonen hoe vrij men eigenlijk wel is in Zuid-Afrika", lees ik tot mijn stomme verbazing in Dutoits artikel. Hopelijk neemt de heer Dutoit beter notitie tijdens de kolleges dan op politieke lezingen. Alleen voor wie horende doof was, kan de boodschap die avond niet zijn overgekomen. Het hele betoog was er op gericht om – aan de hand van wetten en cijfers en niet met wat loze slogans – te bewijzen dat de "hoekstenen" van de apartheid nog ongeschonden rechtopstaan. Wie achter die idee door Protea ingefluisterde propaganda zoekt, getuigt van een gebrek aan kennis of van kwade trouw. De hele lezing stond haaks op het ideeëngoed dat door Protea wordt verdedigd.

De kontroverse rond de organizatie van de Protea-avond is bij mij biezonder pijnlijk overgekomen. Terwijl ik mij op de eerste plaats had verwacht aan een harde konfrontatie met een "verkrampt" publiek, was het in werkelijkheid een bepaalde Leuvense linkerzijde die mij – getuigt het artikel – het liefst "spreekverbod" had opgelegd. Waarbij ik betreffende dames en heren wel uitdaag mij uit te leggen hoe ik verder met gerust geweten de verkrachting van de persvrijheid in Zuid-Afrika kan aanklagen, terwijl ik mij hier, in eigen land, de mond zou laten snoeren. In antwoord op een vraag uit het publiek pleitte ik de bewuste avond voor een dialoog tussen blank Zuid-Afrika en het ANC. Mag er in afwachting a.u.b. ook hier bij ons nog wat nagedacht en gedebatteerd worden? Of sluiten de heren Dutoit en zijn geestesgenoten zich liever op in het knusse kringetje van gelijkgezinden? Politieke tegenstanders met gezond verstand te lijf gaan vergt inderdaad enige inspanning.

Axel Buyse

Nvdr: *Met uw opsomming van cijfers en wetten wijst u wel op een aantal vrijheden binnen het apartheidssysteem, maar stelt u de apartheid 'an sich' niet fundamenteel in vraag. Bovendien gaan we geen enkele diskussie uit de weg, als die kan beginnen vanuit een oprecht streven naar demokratie, zodat ze niet moet gevoerd worden met valse argumenten.*

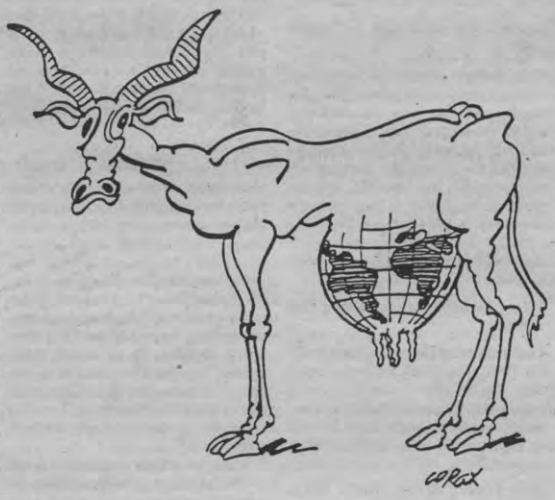

11.11.11. *steunt dit jaar 122 projekten over de hele wereld. Leuven koos voor een projekt in Burkina Faso. Burkina Faso is een sahelland en dat betekent: watertekort en woestijnvorming. Om het land vooruit te helpen, is het probleem van de waterbeheersing van doorslaggevend belang. Het Leuvense projekt bestaat erin in Tchakani zinkputten te graven, zodat er gedurende langere perioden grondwater ter beschikking is. Dat zou de aanleg van moestuinen mogelijk maken. Die moestuinen kunnen zorgen voor meer variëteit in de voeding en ze bieden het voordeel dat ze niet zo'n grote oppervlakten vragen als graangewassen. Bovendien zouden er dan het hele jaar door groenten beschikbaar zijn. Indien de mensen van 11.11.11. bij jou nog niet langs geweest zijn, kun je nu nog altijd een bijdrage storten op rekeningnummer 001-0983121-05, op naam van Perfiac, met vermelding van 11.11.11.-Leuven.*

Nieuwe regeling tesisstudenten

Het ei van Van Gorp

Iedereen zal het wel al weten: er roert wat in L & W en daarbuiten rond de tesis. Je weet wel, die wetenschappelijke brochure die een groot deel van de studenten tijdens hun licenties moeten schrijven om te bewijzen dat ze "op correcte wijze de resultaten kunnen uiteenzetten van een persoonlijk, objectief en methodisch werk, waarvan de hoedanigheid belangrijker is dan de omvang", zoals het KB van 9 september 1968 dat zo welluidend zegt.

De tweede lissers van L & W vonden bij hun thuiskomst uit Casablanca of Perugia een brief van de dekaan in de bus, die hen erop wees dat vanaf het volgende akademiejaar primo: de koppeling tesis-eksamens veralgemeend wordt in de hele fakulteit, dit wil zeggen dat men pas eksamen kan afleggen nadat de tesis ingediend is, en sekundo: dat vanaf 1988-89 het bissen zonder lesvolgen wordt afgeschaft. Konkreet: de 300 studenten die in L & W nu een tesisjaar doen, zullen vanaf volgend jaar hun tweede licentie moeten *bissen*: volledig inschrijvingsgeld, kolleges volgen, eksamens afleggen in juni of september. *Niet* in februari: de februari-zittijd verdwijnt immers.

Eerst een beetje achtergrond. Als je zwakke zenuwen hebt, sla je deze alinea maar over. Deze nieuwe regeling voor bis-zonder-lesvolgen duikt voor het eerst op in mei van het afgelopen akademiejaar, op een vergadering van alle dekanen. Het idee komt op 7 mei, dus enkele dagen later al, op de fakulteitsraad L & W. Op 13 juli formuleert het BAR (Bureau van Akademische Raad) de volgende *aanbevelingen* in verband met bis-zonder-lesvolgen: 1. in de niet-eindjaren is de toestemming van de fakulteit nodig om nog te kunnen bissen zonder lesvolgen, 2. behalve voor de gewone eindjaren met tesis, waarvoor overgangsmodaliteiten per fakulteit bepaald moeten worden.

In elk geval blijkt dit een *advies* van het BAR, dat nog moest bekrachtigd worden op de eerste Akademische Raad van het nieuwe akademiejaar. De dekanen Van Gorp van L & W en Lambrecht van Godgeleerdheid sturen echter nog in juli een brief naar hun studenten. Pikant detail, de brief van Lambrecht is gedateerd op 9 juli, die van Van Gorp draagt een poststempel van 10 juli. Beide nog vóór de aanbevelingen van het BAR geformuleerd werden.

Maar buiten die postdatum hebben beide brieven niet zoveel gemeenschappelijk. In Godgeleerdheid werden de geslaagde *tweede kanners* aangeschreven. Lambrecht vertelt hen in die brief dat wordt "overwogen" om het bis-zonder-lesvolgen niet automatisch meer mogelijk te maken. Maar hij voegt eraan toe: "Op dit ogenblik zijn deze maatregelen nog in bespreking." En hij stelt dat ze pas over twee jaar van toepassing zouden zijn. Het koelere briefje van Van Gorp is geadresseerd aan de geslaagde *eerste lissers*. Bovendien wordt het advies van het BAR erin voorgesteld als een effektieve beslissing. Op de fakulteitsraad van 22 oktober gaf Van Gorp dan ook toe dat die bewoordingen "misschien niet erg gelukkig waren". Enfin soit. Op diezelfde fakulteitsraad was er nog meer geharrewar.

Beentjesbuiten

Akademische Raad had ondertussen, op 12 oktober, de aanbevelingen van het BAR goedgekeurd. Dus, stelt Van Gorp op de fakulteitsraad, ben ik in mijn brief op de beslissingen vooruitgelopen, nu is die nieuwe regeling in elk geval een feit. Neen, zeggen de studenten, de fakulteiten moeten zelf beslissingen nemen in verband met bis-zonder-lesvolgen, ook voor de eindjaren. Toch niet, aldus Van Gorp, het gaat om een administratieve beslissing die reeds genomen is: de fakulteit moet en kan hier niets meer aan toevoegen. Enkele dagen later stelt het rektoraat – gekontakteerd door de studenten – dat het inderdaad aan *de fakulteiten zelf* is om een beslissing te nemen voor het bissen zonder lesvolgen, waarbij het BAR er ook op aan dringt dat deze beslissing gepaard zou gaan met een duidelijk stipuleren van de plaats van de tesis binnen het *curriculum*.

Besluit: de beslissing over het niet-automatisch toepassen van het bissen zonder lesvolgen moet nog genomen worden op de volgende fakulteitsraad. Waarom nu al die haast? Zo'n herrie maak je toch niet zonder geldige redenen (lees: geldredenen). Om een lang verhaal kort te maken: de fakulteiten krijgen geld toebedeeld op basis van het aantal studenten. In dit aantal worden aggregatie- noch tesisstudenten meegerekend, hoewel een fakulteit als L & W veel van deze beide kategorieën in huis heeft. Tesisstudenten bijvoorbeeld betalen geen kollegegeld en worden daarom niet beschouwd als subsidieerbare studenten. Een sterke daling van het aantal L & W-ers zoals we die nu (tijdelijk?) beleven, heeft dus zo haar implikaties voor de financiën van de fakulteit. Om je een idee te geven van de omvang van het probleem: tussen 1983 en 1987 zakte het aantal eerste kanners in L & W van 844 naar 499. Een snuggere geest heeft echter reeds gezien dat die 300 tesisstudenten, indien ze voor subsidies in aanmerking zouden komen, het verlies aan nieuwe studenten kunnen kompenseren.

Money

Dat het geld in dit alles een belangrijke rol speelt, geeft de fakultaire overheid slechts schoorvoetend toe. In de officiële versie schermt men met totaal andere argumenten. Een eerste argument zou zijn dat de KUL de enige universiteit in Vlaanderen is waar zo'n tesisjaar bestaat. Daarnaast zijn de inhoudelijke of 'pedagogische' argumenten. Studenten zijn er om te studeren, en niet om driehonderd dagen per jaar door te zakken (en de rest uit te slapen) en evenmin om studenten- of KSA-leider te spelen. "We moeten onze studenten ertoe aanzetten hun tesis op tijd af te werken, zodat ze in plaats van een vijfde jaar in L & W rond te hangen, hun tijd kunnen investeren in bezigheden die hen beter zouden wapenen op de arbeidsmarkt", aldus dekaan Van Gorp. Het afschaffen van het tesisjaar zou de studenten tot meer ijver moeten aansporen.

Het invoeren van een regelrecht bisjaar voor die 'trage' tesisstudenten lijkt dus het ei van Columbus te zijn: men wil de schandvlek van de tesisstudenten wel aanpakken (en zo het imago van de fakulteit verbeteren), maar het is niet zo erg als er nog een aantal van hen overblijven, want ze brengen geld in het laatje. Een daad met dubbel gevolg.

Op die manier gooit men wel alles op één hoop, en wil men de financiële problemen van de fakulteit verlichten op de kap van de tesisstudenten, terwijl dit vraagstuk dan toch een beetje meer overleg vereist. Wat betreft de financiële kant is het in elk geval billijker te streven naar een eerlijker subsidiering, die ook rekening houdt met tesisstudenten, aggregatiestudenten, minimumomkadering per studierichting... Omdat de universiteit globaal gezien minder inkomsten verwacht, zal dit niet van een leien dakje lopen. Maar het is in elk geval een eerlijke strategie.

Eerlijkheid?

Men kan zich de vraag stellen of de studenten *überhaupt* nog moeten ingaan op de inhoudelijke diskussie als de fakulteit het spel niet eerlijk wil spelen. Men kan echter 300 tesisstudenten hoe dan ook niet als een normale situatie beschouwen. Kan het nog langer dat in een richting als kunstgeschiedenis negen studenten op tien een tesisjaar 'halen'? De nieuwe maatregel in verband met het tesisjaar wil een TGV op topsnelheid over oude, gammele spoorbanen laten rijden. Je hoeft geen minister van verkeerswezen te zijn om te weten welke gevolgen zoiets heeft: er zullen koppen rollen. Aan de bestaande mistoestanden van kleppers van 200 à 300 bladzijden wordt niet daadwerkelijk gesleuteld, maar de nieuwe maatregel zal wel voor heel wat studenten de stress vanaf de eerste licentie verhogen. De ruimte die de licenties nu boden om eindelijk die boeken eens te lezen waarover men in de zware kandidaturen geteoretiseerd heeft, zal opgeslorpt worden, en ga zo maar door...

Natuurlijk wil de fakulteit niet de rol van Mefisto spelen. Zij wil best de bestaande spoorlijnen een beetje bijwerken. Zo zou de dekaan persoonlijk de POK-voorzitters van de richtingen waar mistoestanden (blijven) bestaan bij zich roepen. De studenten hebben op die beruchte fakulteitsraad van 22 oktober gevraagd dat men eerst in alle POK's over de bestaande richtlijnen van de Didaktische Kommissie zou diskussiëren en deze ook daadwerkelijk zou toepassen voor men een beslissing over bis-zonder-lesvolgen neemt. De bestaande richtlijnen zijn immers vrij goed en leggen de nadruk op de "beperkte omvang" (tussen 50 en 100 bladzijden) van de tesis. Men moet deze richtlijnen nu maar gaan toepassen, en de toepassing ervan effektief gaan kontroleren.

Deze eis werd op fakulteitsraad bestempeld als "grimmig en getuigend van een gebrek aan vertrouwen in het deontologisch gevoel van de professoren". Ook al lijkt het erop dat het de fakulteit is die weinig vertrouwen heeft in het deontologisch gevoel van de studenten, met het invoeren van zo'n financiële stok-achter-de-deur.

Bart Van den Bossche
Benoit Lannoo

REDAKTIONEEL

11.11.11.

Het begrip *11.11.11.* roept bij iedereen spontaan het beeld op van een uitgemergeld negerkindje dat, bedolven onder een zwarte vliegenzwerm, ligt te sterven in de Afrikaanse woestijn. Die spontane associatie zou erop kunnen wijzen dat de organisatie 11.11.11. zeer ruim bekend is bij de Belgische bevolking en een heleboel mensen voor haar aktiviteiten heeft gemobiliseerd. Anderzijds kan deze spontane associatie ook wijzen op een grote, té grote vertrouwdheid zelfs met dergelijke beelden. We hebben ze al zo dikwijls gezien, dat ze ons nog nauwelijks beroeren. In dat opzicht is 11.11.11. dan ook onderworpen aan de meest banale reklame-wetten die je je maar kan indenken. Affiches moeten minstens de aandacht trekken en liefst ook shockeren, wakker schudden. Daartoe moet 11.11.11 ieder jaar opnieuw een foto tonen die nog prangender is dan die van het vorig jaar. Zoniet is er geen mens die zo'n uitstervend hoopje beenderen nog opmerkt. De foto die dit jaar was uitgekozen (een sahelboer met een dood kind in de armen), gekombineerd met de slogan "Over dit soort kleinigheden valt een regering niet" was in dat opzicht zeker een voltreffer. Ze vertolkte dan ook perfekt de boodschap van 11.11.11., waar men wel tevreden is over de inspanningen van de bevolking (vorig jaar werd er 110 miljoen ingezameld) maar niet over de inspanningen van de overheid, die belooft de bijdrage voor ontwikkelingssamenwerking tot 0,7 % van het BNP te laten stijgen, maar het tegelijkertijd terugbrengt tot 0,48 %. Helaas, reklame die de gezondheid schaadt, al is het die van een wankele regering mag niet langs de openbare weg verschijnen, aldus PRL-minister Olivier. 11.11.11. haalde dan maar een paar jaar oude en veel zwakkere affiche voor de dag: "Omdat honger een onrecht is". Kampagne-leider Leo Leys toonde zich niet erg sterk: hij kon begrijpen dat er aanstoot aan genomen werd, alhoewel niet zo bedoeld, en hij besloot het zaakje stil te houden. Het was eerder een ongeluk dat de hele zaak uitlekte. De zwakke houding van Leo Leys kan minister Oliviers houding echter niet verschonen. De ware aard van regeringslieden kon dan ook niet beter aangetoond worden, dan door de manier waarop zij zelf reageerden op deze affiche. Die aard kan perfekt omschreven worden door de slogan: "Eigenbelang primeert". Terwijl Afrika's uitgedroogde bodem jaarlijks honderden sterfgevallen veroorzaakt, mag zelfs geen spatje stof het mooie pak van de ministers ontsieren.

Scorpiolala

Vanavond al begint het experiment met de praatprogramma's op Sorpio, waarover Veto ook vorige week al één en ander wereldkundig maakte. En of U ook even wilde weten dat dit geen organisatie van Scorpio is, maar van een anonieme groep. Die wel dezelfde frekwentie (FM 106.0) zal innemen.

Maandag vanaf 1 u gaat het over het praatprogramma. Dinsdag zijn er gasten voorzien: Dirk de Wit van de AV-dienst en Didier Wijnants van Veto, onder andere. Vroeg gaan slapen is de boodschap, al weet je maar nooit ...

Woensdag zijn de gasten Walter Verdin, Eddy Vaes en misschien ook wel Peter De Jonge – onder andere. Donderdag een drietalig gemeenschapshuis (pratende bakstenen ...), over de vloek en de vervloeking.

Vrijdag is de slotnacht geheel gewijd (zeg maar ontwijd) aan sado-masochisme. Tot het pijn doet.

Al dit fraais begint telkens om 1 u, behalve vrijdag – dan begint het feest om middernacht. Meer info kan je krijgen op 22.10.71. □

Interview Coussement

vervolg van p. 1

De vraag is natuurlijk of dat kan aan deze universiteit, dit instituut, dit departement. Hoe welkom is dat geld hier?»

«Het is in België en in Europa niet gebruikelijk om fundamenteel onderzoek te doen met gelden die door defensie worden uitgegeven, en we zijn blij dat we daar vrij van zijn. In de VS komt dat wel veel voor. Men spreekt er van 60, zelfs van 80 procent, al is dat laatste cijfer misschien wat overdreven.»

Veto: *Heeft u al overleg gepleegd met het departement?*

Coussement: «De kontakten zijn nu gelegd en zijn nog lopende. Men ziet in dat het om een ernstige kwestie gaat.»

Veto: *Is uw personeel al ingelicht?*

Coussement: «Er wordt hier en daar natuurlijk los over gesproken, en bepaalde mensen hebben bezwaren. Dat wil niet zeggen dat we ruzie maken: we respekteren elkaars mening. Een ernstig gesprek voeren vergt tijd.»

Veto: *De Akademische Overheid is ook reeds op de hoogte gebracht?*

Coussement: «Ja, ik ben er verleden week naar toe gestapt en heb gezegd: dit is het probleem.»

Veto: *Over welke fondsen gaat het nu?*

Coussement: «Ik heb liever dat daar op dit ogenblik niet over gesproken wordt, omdat het ook in Amerika nog niet vast staat. Voor wat ons betreft gaat het eigènlijk over niet veel geld. Het is niet belangrijk voor ons.»

Veto: *Loont het dan nog de moeite?*

Coussement: «We spreken *nu* over fondsen die onbelangrijk zijn. Moest dat onderzoek zich natuurlijk expanderen, dat zou het belangrijk kunnen worden.»

Veto: *U wil vooral die mogelijke expansie in de hand houden?*

Coussement: «Zoeken we naar expansie, of zoeken we er niet naar? Doen we eraan mee, of niet? *Ik vind dat Leuven zich daar duidelijk moet over uitspreken.* Nemen we geld van SDI aan, of niet?»

Veto: *Vraagt u nu een principiële verklaring van de Akademische overheid?*

Coussement: «Ik zou graag hebben dat zij eens zeggen hoe hun *voelen* daar tegenover is. Als maatschappij, als omgeving, hoe zien zij dat? Zonder dat zij voor mij moeten beslissen.»
Een *principiële* verklaring lijkt mij niet echt op zijn plaats. Ik vind dat een hoogleraar per slot van rekening *persoonlijk* de verantwoordelijkheid moet kunnen nemen voor zijn eigen beslissing.»

«We hebben hier mooie projekten genoeg, begrijpt u? Ik heb geen zin om er nu iets bij te nemen dat de sfeer zou vergiftigen.»

«Het is nu zo dat veel van mijn medewerkers niet zo entoesiast zijn. Het projekt zal dan wellicht ook niet doorgaan.»

Veto: *Als de KUL zou zeggen dat ze liever niet heeft dat u geld aanneemt van het Pentagon, zou u het projekt dan opgeven?*

Coussement: «Misschien wel. Het onderzoek in Amerika zou doorgaan natuurlijk.»

Veto: *U zou ook kunnen gaan meewerken in de VS.*

Coussement: «Er is nu al een zekere samenwerking met die mensen. Ik denk niet dat dat zou ophouden. Het is uit die kontakten dat het idee ontstaan is.»

Veto: *Zelf heeft u geen principiële bezwaren tegen het gebruik van militair geld?*

Coussement: «Onder de voorwaarde dat het onderzoek niet geheim gehouden wordt, heb ik daar inderdaad niet zoveel tegen. Vooral in de Amerikaanse kontekst niet. In een Belgische of Europese kontekst zou het militaire karakter veel explicieter zijn, maar het SDI stelt tenslotte duidelijk dat ze aan *'scientific innovation'* willen bijdragen. Een beetje zoals het zetten van een man op de maan. Het is niet alleen de man op de maan die telt.»

Veto: *SDI heeft dus een dubbele doelstelling?*

Coussement: «O ja, dat was heel duidelijk. Het werd mij toch zo voorgesteld. Ik denk dat het heel gevaarlijk is om te zeggen dat je niet mee doet aan een projekt omdat het onder de paraplu van de militairen zit. Je kan de boot missen, nietwaar!»

Veto: *Denkt u niet dat militaire sponsoring op termijn een gevaarlijke zaak is?*

Coussement: «Tuurlijk. Op het ogenblik dat een projekt geklassificeerd wordt, moet je er uit stappen. Daar moet je principieel in zijn.»

«Men zegt dat de natuurkundigen in Amerika tegen medewerking zijn. Dat klopt, maar het is zeker de meerderheid niet. De echte pacifisten zijn trouwens zeer klein in aantal. Veel tegenstanders vinden dat militaire projekten teveel geld opslorpen dat anders naar fundamenteel onderzoek zou gaan. Maar het voornaamste argument is dat SDI niet haalbaar is. Dat het dus verspild geld is.»

Ontploft

«Een recent artikel uit een Nederlands natuurkundig tijdschrift (NNN) beweert dat veel mensen met levensgrote vraagtekens zitten. Zelfs als ze een gammalaser zouden kunnen ontwikkelen, hebben ze met 1 satelliet niet genoeg natuurlijk. Het artikel stelt dat er kontinue een satelliet boven de Sovjetunie moet kunnen hangen, wat maakt dat ze er zeker enkele tientallen in de ruimte zullen moeten brengen. Daar hebben ze niet eens de dragers voor. Hun Titan werkt niet, en hun Shuttle is ontploft. Terwijl er zeker al 30 kommunikatie-satelieten staan te wachten.»

«Naar het schijnt – iemand die ik ken in Cincinnati zegt dat – zijn de lijnen om vanuit Amerika naar hier te bellen voortdurend overbezet. En op hun optische kabel in de Atlantische Oceaan moeten ze niet rekenen. Hele stukken ervan zijn opgevreten door de vissen. Wel, hele stukken... Ze hebben er in elk geval haaietanden in gevonden.»

«Daarenboven zouden het laagvliegende raketten moeten zijn. Die komen regelmatig naar beneden en moeten vervangen worden. Precies omdat het zeker nog tien jaar zal duren voor het Star Wars-systeem *eventueel* zou kunnen operationeel gemaakt worden, hebben veel wetenschappers zich trouwens verwonderd afgevraagd waarom Reagan vorig jaar in Reykjavik het voorstel van Gorbatchov niet heeft aangenomen om een flink stuk van de Russische raketten weg te halen in ruil voor een Amerikaanse belofte om nog tien jaar te wachten met het operationeel maken van het super defensie-systeem. Waarschijnlijk was Reagan zelf niet genoeg voorbereid, anders had hij nooit geweigerd. Naderhand is hij overigens op zijn stappen teruggekeerd.»

Die dag

«U moet goed beseffen dat het voor mij niet gemakkelijk geweest is om tot een beslissing te komen. Voor wie niet *werkelijk* betrokken is in een onderzoek, is het *zo* gemakkelijk om te zeggen dat hij daar allemaal niet aan mee doet. Maar de dag dat je iets vindt dat er wél mee te maken hebt... Dan begin je te voelen dat er ook een verantwoordelijkheid is. Meedoen of niet, het is in de twee richtingen een verantwoordelijkheid.»

«Stel u voor dat het projekt belangrijk zou zijn voor de verdediging van het Westen. Stel u voor dat ze er aan de Andere Kant ook mee bezig zijn. Wat moet dan mijn houding zijn?»

«Het is voor een wetenschapper verschrikkelijk moeilijk, en ik denk dat men ook niet alle verantwoordelijkheid naar ons moet schuiven. Het is tenslotte de maatschappij die misbruik maakt van onze uitvindingen.»

«En het blijft in de eerste plaats een defensief systeem. Eén van mijn kollega's heeft gezegd dat hij vorige week is gaan betogen tegen de raketten. Ik heb hem gezegd: "Wel, ik heb ondertussen nagedacht hoe we ze kunnen afschieten." Dat was een mop, maar u begrijpt me wel.»

Veto: *Heeft u er al over nagedacht dat het Star Wars-systeem ook offensief kan gebruikt worden?*

Coussement: «Natuurlijk. Iemand die zich goed kan verdedigen, is geneigd om offensief op te treden. Maar in essentie blijft het een defensief wapen.»

Veto: *Maar garanties zijn er niet.*

Coussement: «Niemand kan het garanderen. Hoe kan men weten bijvoorbeeld hoe de volgende presidenten van Amerika zich gaan gedragen?»

«Moest het misbruikt worden, dan denk ik dat ik mij enorm bedrogen zou voelen. Maar daar kan nu nog geen sprake van zijn. Het gaat nu enkel om fundamentaal wetenschappelijk onderzoek waarvan de militaire toepassing zeer veraf ligt.»

Lode Desmet
Geert Coene

OVER EEN VERKEERD BEGREPEN LOYAUTEIT

Het was een onbekende die ons op het spoor bracht. Op een dag vonden wij in onze brievenbus een slechte fotokopie van een berichtje dat een paar dagen tevoren in Het Belang van Limburg verschenen was. Het klein kadertje vertelde dat ene professor Coussement van de Katolieke universiteit van Leuven kortelings het vliegtuig zou nemen naar Washington, om er op het Pentagon te gaan praten over een projekt dat zou kunnen kaderen in de ontwikkeling van het ondertussen berucht geworden Ruimteschild waarmee de Verenigde Staten definitief een einde willen stellen aan de bewapeningswedloop.

Nieuwsgierig naar de achtergronden van deze zaak namen wij de telefoon op om een aantal officiële en minder officiële instanties over het voorval te polsen. We kwamen daarbij tot een aantal vreemde vaststellingen. De voornaamste daarvan was wel deze vraag: hoe is het mogelijk dat professor Coussement zonder medeweten van zijn akademische oversten (in casu de rektor) een uitvinding kan gaan versjacheren waarvoor nochtans hier in Leuven, en op naam van de KUL, zoals het hoort, een patentaanvraag is ingediend?

De manier waarop professor Coussement bereid is gevonden om over zijn projekt en de mogelijke financiering ervan met militaire gelden te praten, verdient respekt en getuigt van een openheid die men aan deze universiteit blijkbaar niet gewend is. Verschillende, markante kleine opmerkingen leveren wel geen sluitend bewijs voor mogelijke mistoestanden aan de KUL, maar ze doen wel vermoeden dat er naast de *affaire Coussement* nóg potjes zijn die de akademische overheid liever gedekt zou houden.

Verbazend is het verzoek van rektor Dillemans en vice-rektor Deruyttere, om het interview dat Veto vorige week met Coussement had, nog vòòr publikatie in te mogen kijken. Een verzoek waarop wij uiteraard niet zijn ingegaan.

Professor De Meester, de vroegere groepsvoorzitter van Positieve Wetenschappen, verklaarde op onze onschuldige telefonische vraag naar de financiering van wetenschappelijk onderzoek aan de KUL, dat "u begrijpt dat dit delikaat is".

"Ik moet mijn best doen om aan deze universiteit te zwijgen. Ik zou niet graag een niet-loyale houding aannemen tegenover de KUL."

Achterdocht

Dat liegt er niet om. Hetzelfde gevoel van achterdocht troffen we ook aan bij de assistenten en de wetenschappelijke-medewerkers van professor Coussement. Ze waren niet bereid zich openlijk door Veto te laten benaderen.

Een ongezonde situatie. Gewild of ongewild, door een samenloop van omstandigheden misschien, dwingt de KUL aan haar medewerkers een soort zwijgplicht op die in het beste geval als loyauteit wordt aangevoeld of voorgesteld, maar in het slechtste geval een pure noodzaak is. Het personeel heeft schrik om zich te isoleren, en wil zijn of haar karrière niet in het gedrang brengen.

Maar het zou ook kunnen dat die geheimzinnigheid precies ontstaat daar waar de vrees voor de publieke opinie botst met de persoonlijke ambitie van wetenschapslui en een universiteit die in de eerste plaats aan haar prestige denkt en zeker *de boot niet wil missen.* Dit soort achterbakse praktijken, waarbij alle maatschappelijke principes overboord gegooid worden, zouden nog veel meer te laken zijn dan de neiging tot korporatisme die we al langer dan vandaag van de KUL gewoon zijn.

De akademische overheid kan haar personeel tot op zekere hoogte oproepen tot het sluiten van de rangen, *en dan gebeurt dat ook.* Toen wij vorige week bij Leuven Research and Development (LRD) gingen aankloppen, om te weten te komen wanneer professor Coussement zijn patentaanvraag had ingediend, kregen we te horen dat direkteur Hans Claas, bij wie dergelijke aanvragen normaal gezien moeten passeren, plots van geen patentaanvraag meer af wist. "U moet bij mijn baas, professor Van der Eecken zijn," vertelde hij ons. "Maar die zal wel pas vanaf volgende week maandag terug beschikbaar zijn."

Geruchten

Op het Instituut voor Kern- en Stralingsfysica van prof Coussement doen de wildste geruchten de ronde over de som geld die Coussement van het Pentagon zou toegestopt krijgen. De bedragen die genoemd worden, gaan tot 1 miljard BF, terwijl het in werkelijkheid om *slechts* 30 miljoen zou gaan.

Je kan je gaan afvragen wat de precieze datum is waarop de akademische overheid op de hoogte gebracht is van de 'buitenechtelijke' avontuurtjes van haar fysikus. Is dat inderdaad pas een paar weken geleden gebeurd – zoals Coussement zelf beweert? Of werd de rektor vroeger al ingelicht, door de dekaan aan wie Coussement verplicht is om de toelating voor zijn buitenlandse reizen te vragen? En ging de rektor op dat moment akkoord met de plannen van Coussement?

Deze en andere, evidente vragen moeten de komende weken dringend opgehelderd worden. Waarna de akademische overheid er zich over zal moeten beraden in hoeverre een mogelijke beslissing (of poging) om mee te werken aan militair onderzoek, of onderzoek dat met militaire gelden betaald wordt, kan verenigd worden met het katolieke, humane karakter van deze universiteit. De akademische

overheid zal zich tevens dienen af te vragen of ze vanuit die *ideologische* vooropstelling bevoogdend kan of moet optreden tegen wetenschappers die, onder de banier van het vrije onderzoek, uit het lijntje willen stappen.

Dit laatste probleem stelt zich trouwens niet alleen op het vlak van militair onderzoek. Ook andere wetenschappelijke projekten roepen etische en morele vragen op. Heb je bijvoorbeeld het recht om in het Aids-onderzoek proefpersonen te laten meedraaien? Moet de rektor daar, in naam van de hele universitaire gemeenschap, over beslissen? Of hebben enkel de mensen die het projekt leiden daar zeggingsschap over?

Want daar pleit Coussement voor. Hij vindt dat een hoogleraar "per slot van rekening *persoonlijk* de verantwoordelijkheid moet kunnen nemen voor zijn eigen beslissing."

Misschien kan militaire sponsoring op dit ogenblik vrij onschuldig lijken voor Coussement. Zijn projekt betreft fundamenteel teoretisch onderzoek, en het operationeel maken van zijn vinding – waaraan hij trouwens niet zou meewerken – staat nog heel ver af. Maar op lange termijn zou zijn beslissing om mee te werken echter een zeer nadelige evolutie kunnen teweegbrengen, zoals die zich momenteel al in in Verenigde Staten heeft doorgezet.

De nationale fondsen ter bekostiging van het wetenschappelijk onderzoek zijn er nagenoeg allemaal afgeschaft, zodat de wetenschappers in de VS alleen nog de dubieuze keuze kunnen maken tussen werken voor de militairen en prestatie-gericht onderzoek verrichten voor één of ander groot industrieel concern, dat in veel gevallen voor een deel betoelaagd wordt door de militairen.

Het recht om de resultaten van onderzoeken vrij te publiceren kan dan misschien nog wel tijdelijk een garantie vormen, maar éénmaal zo'n projekt interessante proporties begint aan te nemen is het zeer de vraag of de militaire overheid even inschikkelijk zal blijven.

Vrijer

Wat ook het standpunt zij dat de akademische overheid in deze of gene zaak uiteindelijk wil innemen, over vragen en kwesties als deze zou de Katolieke Universiteit een vrijer verkeer van ideeën en suggesties mogelijk moeten maken.

Uiteindelijk gaat het hier om fundamentele beleidsopties, en daar moet in een open sfeer over gediskussieerd kunnen worden, zonder dat het innemen van uitgesproken stellingen voor ook maar één van de leden van het akademische personeel of van de studenten persoonlijke gevolgen kan hebben.

Lode Desmet
Geert Coene

Apartheid

"Wilden kunnen zonder slag of stoot gevangen worden"

Zuid-Afrika is de laatste jaren niet meer uit de aktualiteit weg te denken. De socio-ekonomische en politieke situatie daar worden op de voet gevolgd, door voor- en tegenstanders van het regime. Vorige week nog werd er in het Europees Parlement opnieuw gepleit voor een strengere aanpak van de boykot tegen Zuid-Afrika. En toen het tot een stemming kwam haalde de 'pro-boykot fraktie' ook een serieuze meerderheid. Blijft natuurlijk de vraag wat het in de praktijk wordt. Zuid-Afrika stond ook maandenlang in de kijker door het gedwongen verblijf daar van Klaas De Jonge en Hélène Passtoors. De Jonge kwam onlangs vrij en vorige week was hij te gast in Leuven om te vertellen over zijn ervaringen in Zuid-Afrika (zie hiernaast). Passtoors zit nog steeds in de Zuidafrikaanse gevangenis.

Zuid-Afrika is over de gehele wereld het meest gekend door haar systeem van Apartheid. Het enige nederlandse woord dat onvertaald voorkomt in verscheidene anderssprekende landen. Wat dit systeem van Apartheid precies allemaal met zich meebrengt, hoe het groeide en in stand wordt gehouden, werd systematisch verzameld en neergeschreven in het boek *Feiten over Apartheid* (1). In het licht van de gebeurtenissen de dag van vandaag bevat het boek een schat aan informatie.

Jan Van Riebeeck

Zuid-Afrika is toevallig het rijkst bedeelde land in Afrika. Rijk aan grondstoffen (koper, goud, diamant, ijzer, tin, nikkel,zilver, kobalt...) landbouw- en natuurlijke rijkdommen. Er heerst een gematigd klimaat in het land en Zuid-Afrika heeft een hoger ontwikkelde infrastruktuur – een erfenis van de koloniale mogendheden – dan enige andere Afrikaanse staat.

Maar toch, met een BNP van 36 miljard dollar in 1977 kan Zuid-Afrika niet tot de 'rijke landen' geteld worden. Portugal en Joegoslavië hebben een hoger BNP. En het gemiddeld inkomen van de Afrikanen ligt 10 maal lager dan het blanke gemiddelde.

Zo zie je meteen waar de grondslag van het apartheidsregime gevestigd is, met name verankerd in het ekonomisch systeem. "De ekonomische macht is in handen van de blanke minderheid en deze bepaalt ook het ekonomisch beleid" (p. 41). Zuid-Afrika telt immers zo'n 28 miljoen inwoners, waarvan 20 miljoen Afrikanen, 4,5 miljoen blanken, 2,5 miljoen kleurlingen en nog een klein miljoen Aziaten.

Ook doorheen de geschiedenis van de kolonisatie zie je dit weerspiegeld. De eerste Europeanen die Zuid-Afrika aandeden waren Portugezen. In 1499 kwam Vasco Da Gama in kontakt met de Khoikhoi. Hij stelde vast dat de bevolking zeer vreedzaam was en dat ruilhandel zeer goed mogelijk was.

Op 6 april 1651 zette de Nederlander Jan van Riebeeck (in opdracht van de Oostindische Kompagnie) voet aan wal aan de Tafel-baai. Er woonden op dat ogenblik zo'n 15.000 Khoikhoi en 10.000 San of Bosjesmannen in de streek van de Kaapprovincie. Ook daar waren aanvankelijk geen problemen vanwege de Khoika om vee en schapen te ruilen met de kolonisten. Er bestond hoegenaamd geen vijandschap. Maar stilaan begonnen zij er zich rekenschap van te geven dat met het floreren van de eerste kolonie in Zuid-Afrika hun gebied stilaan werd afgeknabbeld. Jan Van Riebeeck schreef bijvoorbeeld in zijn dagboek: "We hebben ons gemakkelijk kunnen meester maken van 10.000 stuks vee want – en dat zal ons goed van pas komen – de inboorlingen vertrouwen ons toch." En later schreef hij: "Als we hun vee niet kunnen bekomen op vriendschappelijke wijze waarom zouden we dan hun last verdragen zonder daarvoor represailles te nemen. We zouden slechts een 150 man nodig hebben om tien tot twaalf duizend stuks vee zonder gevaar in beslag te nemen. Bovendien zouden velen van deze wilden zonder slag of stoot kunnen worden gevangen genomen en als slaven naar India kunnen worden verscheept. Ze komen immers toch altijd ongewapend tot ons." (2)

In die tijd hadden de meeste kolonisten slaven. Zo vroeg reeds in de geschiedenis van Zuid-Afrika, ontstond er een kloof tussen de blanke heren en de gekleurde slaven. De slavernij duurde voort in de Kaap tot 1838 toen de Britse regering die afschafte. Vanzelfsprekend ook niet uit louter humanitaire overwegingen. Het waren mensen als Cecil Rhodes en Alfred Beit, de 'gold-bugs of multi-miljonairs' die zogezegd het slavendom wilden afschaffen. Immers, zolang de zwarten als slaven waren ingelijfd bij de blanke Boeren konden ze niet als arbeidskrachten worden ingezet in de mijnen en de industrie. De Boeren hadden inderdaad wel Afrikanen verdrongen en een aantal van hen tot slaaf gemaakt maar ze hadden ze nog niet ingeschakeld in de ekonomie. Dit was precies één van de bedoelingen van de Britse kolonisten. Maar vòòr ze dit konden realiseren moest de oorspronkelijke Afrikaanse ekonomie ten gronde worden gericht. En dit werd gerealiseerd onder meer door proklamaties waarin het recht om eigen land te bezitten werd verboden.

Mensenrechten

Oorspronkelijk konden de Engelse en Nederlandse kolonisatoren dus niet zo best met elkaar opschieten. Toch werd deze verhouding met de tijd beter. Zij vonden elkaar in de Verenigde Zuid-Afrikaanse Nationale Partij. "Deze politieke vereniging steunde op komplementaire belangen: de boeren verrijkten zich met de gronden die de Afrikanen was ontnomen en het Engelsen konden goedkope zwarte arbeidskrachten aantrekken daar vele zwarten hun grond, dit wil zeggen hun traditionele bron van inkomsten, kwijt waren."

"Met de Wet op de Unie droeg de Britse regering het bestuur over Zuid-Afrika over aan de blanke bevolking. De grondwet van de Unie handhaafde de status quo betreffende de beperking van de rechten van de zwarten en maakte de weg vrij voor de totale afschaffing van alle parlementaire rechten van de zwarte bewoners." En verder: "De gescheiden bestuursstruktuur die in de twintiger jaren ingevoerd was en de invoering van Afrikaanse reservaten, bij wet geregeld in 1913 en 1936, vormden de basis van het huidige thuislanden beleid." (p. 14). En het is precies via dit 'thuislanden beleid' dat men van de zwarte meerderheid van de Afrikaanse bevolking vreemdelingen heeft gemaakt in eigen land. "Mensen die door het regiem worden beschouwd als burgers van 'onafhankelijke' thuislanden ondervinden nog meer direkt geweld als hun passen niet in orde blijken te zijn. Omdat zij volgens de apartheidswetgeving 'vreemdelingen' zijn geworden, vallen ze onder de immigratiewetten. Eén van die wetten, op grond waarvan onmiddellijk deportatie zonder gerechtelijk vonnis mogelijk is, werd in augustus 1981 toegepast om 1.000 mensen uit de West-Kaap naar Transkei te deporteren."(p.47)

Het is dus niet alleen de ekonomische macht, ook de politieke macht is in handen van de blanken. Het parlement telt 177 blanke leden. In 1982 waren er 165 gekozen in uitsluitend aan blanken voorbehouden verkiezingen, die normaal om de vijf jaar gehouden worden. De overige 12 parlementsleden werden rechtstreeks door de minister-president benoemd of gekozen op grond van kandidaatstelling door de in het parlement vertegenwoordigde partijen. Het hele apartheidssysteem is volledig onderbouwd met een parlementair systeem en is dus per definitie 'demokratisch'. Er zijn wetten voor van alles en nog wat: wetten betreffende banning en verbanning, wetten betreffende het verbod van bijeenkomsten, wetten betreffende gevangenschap zonder proces. "In de 20 jaren na 1961 werden meer dan 4.400 mensen veroordeeld op grond van de voornaamste 'veiligheidswetten' (de Suppression of Communism Act, de Unlawful Organisation Act, de Public Safety Act, de Terrorism Act, de General Law Amendmends Act en de Internal Security Act) (p. 66)

Sinds Jan Van Riebeeck in de Kaap arriveerde, is Nederland, België, Engeland, Amerika... via vele historische en ekonomische banden verbonden met Zuid-Afrika. Die geschiedenis moeten we niet uit de weg gaan of verdringen maar precies helder analyseren. Om er konklusies uit te trekken voor ons huidige handelen. Het boek *Feiten over Apartheid* kan ons daar zeer goed bij helpen. Omdat het niet alleen de historische achtergronden schetst, maar ook op een duidelijke manier een overzicht biedt van de kwalijke gevolgen die het apartheidssysteem heeft op alle levensgebieden, als onderwijs, gezondheidszorg, politiek, wetgeving enz... Nergens ter wereld worden de mensenrechten zo grof en zo systematisch geschonden. Het apartheidsbeleid is een misdaad tegen de mensheid. Of zoals Donald Woods in zijn boek *Biko* schrijft: "Ik zou, als ik kon, persoonlijk tot iedereen op deze aardbol willen spreken over mijn vriend Steve Biko, die naakt stierf op de vloer van een gevangeniscel, nadat hij de martelingen en pijnigingen moest ondergaan van de mannen die een bijzonder afschuwelijke vorm van kwaad vertegenwoordigen – het kwaad van het racisme, waarvan de slachtoffers het voorwerp van haat en verwerping worden omdat ze met een donkere huidskleur geboren zijn. Apartheid is niet slechts een betreurenswaardige lokale aberratie die alleen Zuid-Afrika aangaat. Het is een universele morele krisis en geen enkele natie kan langs de kant blijven staan en een neutrale of passieve houding aannemen. Apartheid is een aanval op elk lid van het mensdom."

Gilberte Boeckmans

(1) *Feiten over Apartheid*, uitgeverij Anthos/Epo, 1986
(2) *Azania-Zuid-Afrika*, brochure Internationale Solidariteit, 1986

Anti-racisme

Vanuit Sociale Raad is er voorgesteld om, in samenwerking met Isol en alle geïnteresseerden, een werkgroep op te starten die zal werken rond het blijkbaar opnieuw de kop opstekende racisme. Konkreet wordt er gedacht aan het opstellen van een 'zwartboek' en er worden ook aktievoorstellen besproken. Precies daarom is het belangrijk dat er medewerkers aanwezig zijn vanuit zoveel mogelijk fakulteiten. De eerste bijeenkomst gaat door op *woensdag 11 november, om 20 h in Isol.* □

Klaas de Jonge op doorreis

Stilte rond Passtoors

Sinds Klaas De Jonge op 7 september vrij kwam uit de Pretoriaanse gevangenis, is hij een fel gegeerd stuk wild voor alle mediagieren die er boven ons kleine taalgebied rondcirkelen. De kranten brachten verslag uit van zijn avonturen in Zuid-Afrika, de meeste tijdschriften stelden hem hun vraagjes en Klaas, vlotte prater als hij is, antwoordde gedwee. Ook Veto nam hem al in haar kolommen op naar aanleiding van zijn aanwezigheid op het Andere Boek in Antwerpen. Een tijdje geleden kwam hij ook in Leuven langs op uitnodiging van de Volkshogeschool Elcker-Ik. Veto was uitgenodigd op een debat en een perskonferentie.

Veel nieuws dat nog niet elders te horen of te lezen was, viel er niet te rapen. Er zijn wel enkele nieuwe initiatieven op het vlak van akties rond Hélène Passtoors. Klaas De Jonge benadrukte nog eens dat het absoluut nodig is dat België openlijk de interne veiligheidswetten van Zuid-Afrika veroordeelt. Daartoe moet onder andere via het sturen van brieven druk uitgeoefend worden op minister Tindemans. Deze brieven, die verkrijgbaar zijn bij AKZA, pleiten ook voor aktieve pogingen vanwege de Belgische overheid om Hélène Passtoors vrij te krijgen.

Nieuw is ook dat Klaas De Jonge niet meer over "de zaak Passtoors" geciteerd wil worden in de pers. Hij doet dit op aanraden van Theo De Roos, Hélènes advokaat. Het noemen van De Jonges naam in verband met Passtoors zou, volgens Klaas De Jonge, ergernis opwekken en Tindemans het alibi kunnen verschaffen dat hij te sterk in één hoek gedrumd wordt om nog iets te kunnen uitvoeren. Alle informatie over Hélène Passtoors wordt in de toekomst verstrekt via haar advokaat. Die heeft De Jonge verzekerd dat Tindemans daadwerkelijk bezig is met een aantal initiatieven die een einde zouden maken aan Passtoors' gevangenschap. Klaas De Jonge wees er ook op hoe belangrijk het is, de zaak Passtoors uit de verkiezingspropaganda te houden. Ook dat zou de hele zaak rond Passtoors te sterk in één ideologische hoek duwen en Hélène Passtoors eerder schaden dan helpen.

Tindemans

We vroegen Theo De Roos ook zelf naar de motivatie van het verbod, Klaas De Jonge in de pers nog te citeren in verband met Hélène Passtoors.

Theo De Roos: «Hélène Passtoors heeft zich nu ook tot de Nederlandse regering gewend. Ze had dat al eerder gedaan, maar dat is indertijd onderschept. Nu er ook in Den Haag een verzoek is aangekomen, moeten we alles een beetje in goede banen zien te leiden. Het is daarbij een goede zaak om ook de Nederlandse regering een bredere marge te laten zodat zij kunnen opereren zonder dat iedere kleine beweging uitgebreid in de pers komt. Bovendien is Klaas De Jonge binnen het diplomatieke kader niet de aangewezen persoon om naar buiten te treden. Dat is eigenlijk de hele achtergrond. We hebben afgesproken dat de kontakten met Den Haag en Brussel dus allemaal via mij verlopen.»

Veto: *Tindemans zou met een aktie bezig zijn, maar er bestaat onduidelijkheid over wat dat nu juist inhoudt. Weet u daar meer over?*

Theo De Roos: «Ik weet dat hij met iets bezig is geweest, maar of dat nu nog zo is, weet ik niet. Ik zou het natuurlijk toejuichen wanneer beide regeringen samen iets zouden ondernemen. Het is uiteraard niet de bedoeling dat, nu Hélène zich tot Den Haag heeft gewend, de Brussels autoriteiten niets meer hoeven te ondernemen. Of zo'n samenwerking er ook daadwerkelijk komt, weet ik voor het ogenblik niet.»

Veto: *Zuid-Afrika heeft zeer recent een grote toegeving gedaan door die grote gevangenenruil waarbij ook Klaas De Jonge vrijkwam. Kan dat nadelig zijn voor Hélène Passtoors? Zuid-Afrika is misschien niet zo snel bereid om dat nog eens over te doen.*

Theo De Roos: «Het was natuurlijk prachtig geweest, wanneer zij in die ruil betrokken zou zijn geweest. Dat is niet gebeurd. De redenen daarvoor kan ik ook niet precies achterhalen. Nu is het wel zo dat die twee gevallen ook wel verschillend zijn. Het hoeft niet perse nadelig te zijn. Het is ook jammer dat kennelijk het initiatief van De Heer Tindemans bij Botha in Parijs op niets is uitgelopen. Dat is te betreuren, maar op zichzelf is haar situatie heel anders dan die van Klaas De Jonge destijds. Dat was diplomatiek en sociaalrechtelijk gezien een zwaar beladen *issue*. Hélène is daarentegen al berecht en haar zaak kadert eerder in de humanitaire sfeer. Het lijkt mij dat het voor Zuid-Afrika, in vergelijking met De Jonge destijds, makkelijker is om haar zonder gezichtsverlies vrij te laten. In dat opzicht kan je haar situatie gunstiger noemen. Het lijkt me dus zeker voorbarig om te stellen dat de recente gevangenenruil haar vrijlating bemoeilijkt.»

Carla Rosseels
Herwig Willaert

Seksuele differenties geschreven

"Wijze mannen zeggen nooit wat ze over vrouwen denken"

Op maandag 16 november wordt door de interfakultaire werkgroep 'Krisis' een forum georganiseerd met als tema "Het kleine verschil. Seksuele differenties geschreven". Naast Kristien Hemmerechts (auteur van *Een Zuil van Zout*) en Ger Groot van de unief van Amsterdam neemt ook prof. S. IJsseling aan deze avond deel. Hij zal er spreken over een op zijn minst eigenaardig tema: de vrouw van Kant. En wij die dachten dat Kant nooit getrouwd is geweest...

Maar niet alleen de eigenaardigheid van dat onderwerp wekte onze aandacht. Vanuit welke interesse neemt een filosoof deel aan een avondlijk forum rond een tema als seksuele differenties?

IJsseling: «Ik aarzelde eerst omdat ikzelf niet zoveel weet in verband met seksuele differenties. Maar toen dacht ik aan Kant en zijn vrouw. Voor alle duidelijkheid: Kant is nooit getrouwd geweest. Zijn vrouw is namelijk een produkt van zijn fantasie. En dát aspekt van de seksualiteit, het fantaseren over het andere geslacht, heb ik steeds belangrijk gevonden. Bovendien is er een uitspraak van een Engelsman die vertaald zo luidt: "Wijze mannen zeggen nooit wat ze over vrouwen denken". Je zou de uitspraak kunnen omdraaien en zeggen: "Wijze vrouwen zeggen nooit wat ze over mannen denken". Kant is, als je het zo bekijkt, onverstandig geweest door te schrijven over 'zijn' vrouw. Dat is de belangrijkste reden.»

«Bovendien zitten Kristien Hemmerechts en Ger Groot – hij maakt zijn doktoraat over Nietzsche – die ik beiden persoonlijk ken, in het panel. Ik heb ook bewondering voor dergelijke initiatieven. In de universiteit wordt, volgens mij, te veel gestudeerd en te weinig nagedacht. Dat laatste moet meer aan bod komen en daar is dit forum een goede aanleiding toe.»

Veto: *We kunnen dit probleem opentrekken tot de rol van de vrouw in de filosofie. Is er plaats voor de vrouw in de filosofie?*

IJsseling: «De laatste tijd zijn er meer vrouwelijke filosofen. Voorbeelden hiervan zijn Simone de Beauvoir en Anna Arenth. Maar het valt niet tegen te spreken dat er vroeger en ook nu nog weinig vrouwelijke filosofen zijn. Volgens mij zijn vrouwen wel geschikt voor filosofie maar is het een louter vooroordeel, kultuur-historisch bepaald. Bovendien hebben vrouwen die de filosofische weg willen inslaan, geen grote voorbeelden waarmee ze zich kunnen identificeren. Ik hoop dat dit snel zal veranderen.»

Veto: *Kan de vrouwenbeweging hierbij een emancipatorische rol spelen?*

IJsseling: «Bij de vrouwenbeweging plaats ik enkele vraagtekens. Ik vind ze op bepaalde punten te radikaal. Derrida zei: "Ik hou van feministen als ze kunnen dansen." Het vrouwelijke, het speelse moet behouden blijven. Ze mogen zich niet dogmatisch opstellen. Maar daar waar ze de mogelijkheden voor vrouwen uitbreiden, vind ik 'ze zeer waardevol.»

Veto: *Welke rol speelden vrouwen in het leven van filosofen?*

IJsseling: «Wat meteen opvalt is dat de meeste filosofen niet getrouwd zijn. Vroeger was dat normaal omdat de meeste filosofen tot de klerus behoorden. Maar ook later zijn de meeste filosofen niet getrouwd, bijvoorbeeld Spinoza, Kant, Descartes, Leibniz, Nietzsche. Daarnaast zijn er ook filosofen die wel getrouwd zijn namelijk Hegel – hij had een goed huwelijk –, Heidegger, Marx, Freud, Derrida – een charmante man met een zeer leuke vrouw en twee schattige kinderen.»

«Het feit dat een filosoof getrouwd is of niet heeft, volgens mij, niet veel invloed op zijn werken, de stijl die hij hanteert. Wat wel belangrijk is, is zijn geboorteland. Alhoewel filosofie zich universeel opstelt, is een filosoof gebonden aan een nationale taal, nationale instituten en een bepaalde levensstijl. De Franse filosofen bijvoorbeeld staan meer in het maatschappelijke leven. Een Duitse filosoof daarentegen is meer akademisch, opgesloten in zijn eigen wereld.»

Met dit laatste wordt metéén duidelijk waarom de gastsprekers het tijdens hun betoog zullen hebben over G. Bataille en J. Derrida, nota bene twee *Franse* wijsgeren. Omdat beide filosofen, op zijn minst gezegd, buitenbeentjes zijn binnen de Westerse filosofie is enig kommentaar aangaande beide 'heren' hier wellicht niet misplaatst. Laten we beginnen met laatstgenoemde.

Wie Derrida voor het eerst leest, wordt verrast door zijn schrijven en denken. Bij de lektuur van een boek poogt de doorsnee lezer meestal de inhoud van het werk te vatten en de argumentaties van de auteur te syntetiseren. Derrida's wijze van denken en schrijven laten zulks niet toe. In zijn werken wordt er weinig verdedigd, geponeerd, geargumenteerd. "Immers", zo vraagt Derrida zich af, "*Waarom* zou men iets moeten verdedigen en *wat* valt er te verdedigen?" In Derrida's visie is het onmogelijk over iets alles te zeggen of te schrijven, laat staan te denken. Derrida ontmaskert de traditionele filosofische pretentie om alles te willen verklaren door "in de marge van reeds bestaande teksten te denken". Dit betekent echter niet dat Derrida de grote filosofen leest om hun visie te syntetiseren en vervolgens als onvolledig te duiden. Derrida analyseert de teksten en leest tussen de regels; teneinde "het verzwegene" (datgene wat door de auteur verzwegen werd omdat het zo vanzelfsprekend of feitelijk heersend is) op te sporen. Met zijn filosofisch denken beoogt Derrida niet langer meer het funderen van wat men reeds weet. Neen, met zijn *dekonstruktie-teorie* gaat hij op zoek naar de onbewuste verdedigingsmechanismen die onze rationaliteit schragen. Het is een 'psycho-analytische' arbeid die uitmondt in een eigenzinnige denkwijze die moeilijk te plaatsen is binnen de bestaande filosofische denkrichtingen.

Een denker die onmiskenbaar veel invloed heeft gehad op Derrida is Georges Bataille. Wie zijn leven en werk kent, weet dat we hier te doen hebben met een zeer marginale figuur. Inderdaad, zijn levenswandel speelde zich bewust af op de grens van het 'normale', het 'aanvaardbare'. Resoluut koos hij voor al datgene wat binnen de grenzen als zinloos en nutteloos wordt bestempeld: ekonomische onverantwoordelijkheid, ongenormeerde pornografie, noem maar op. Het magisch symboól voor zijn optie is de zinloosheid van de dood. In deze tijd waarin iedereen terugwijkt voor de dood in een zalvende onwetendheid over een onzekere toekomst, poogt Bataille de waarheid en realiteit van die zinloosheid als antwoord op die onwetendheid te poneren. En hij nodigt ons uit: "*Je cherche maintenant les amis, les lecteurs qu'un mort put trouver...*".

Hans Trimpeneers
Geert Van Eekert

(Foto Hendrik Delagrange)

Een avondje Oostenrijk

ABC, wie mijmert mee?

Een rijtje germanisten, een rijtje akademici en hier en daar nog een enkele dolende ziel die met vonken Oostenrijk in het hart door het leven gaat: adembenemend veel volk was er niet in het Huis van Chièvres toen daar vorige woensdag in het kader van Europalia een aan Oostenrijk gewijde teater-, poëzie- en muziekavond plaatsvond. Verwonderlijk was dat wel niet: Hoewel het initiatief bij de KU Leuven lag, dienden geïnteresseerden een toegangsprijs van maar liefst 150 frank te betalen. Terwijl studenten hun portemonnee bovenhaalden, kon je sommige proffen zonder betalen zien binnenglippen. Dat de unief daarbij nog altijd zonder blozen durft te stellen dat zij een uitstralingspunt van kultuur wenst te zijn, is ons een raadsel.

De avond viel in vier delen uiteen: na een inleiding door professor Verbeeck droegen studenten gedichten in vertaling voor. Jo Gevers ging solo met Kafka's *Verslag aan een akademie* waarna het koor *The Evergreens* een vijftal Oostenrijkse liederen bracht.

In zijn inleiding onderstreepte Verbeeck het "intieme" karakter van deze avond, die niet in de officiële Europaliakalender vermeld staat. Jammer eigenlijk, want iemand als Gevers had toch wel een groter (en breder) publiek verdiend. De inleiding probeerde vooral een antwoord te zijn op de vraag: bestaat er zoiets als Oostenrijkse poëzie, binnen het Duitse taalgebied?

Oostenrijk zelf ziet de zaak graag geografisch, een visie die bepaald wordt door de ondergang van het Habsburgse keizerrijk: hun literatuur zou dus bestaan uit de Duitstalige geschriften die voor de Eerste Wereldoorlog binnen de Donaumonarchie tot stand kwamen. Jongere Oostenrijkse auteurs (dit wil zeggen van na de Tweede Wereldoorlog) stellen het dan weer anders: voor hen (en zeker voor joodse schrijvers) is de *recentste* geschiedenis bepalend voor hun werk.

Surrogaat

Het spreekt vanzelf dat deze visie simplistisch is. Verbeeck brengt dan ook korrekties aan. De oudere generatie is voor hem die van de dekadentie: morbide, maatschappijkritisch en agressief brengt ze lyriek voor de straat en het kafee. Het *Ich* is hier afwezig. Daartegenover staat dan de jongere generatie die, onder invloed van de filosoof Wittgenstein, de taalkritiek in de literatuur introduceert. Deze is vaak een spel met de taal, luchtig en relativerend, minder extreem dan andere Duitse teksten en tegelijkertijd toch ernstig: de poëtische mogelijkheden van de taal worden uitgetest binnen de kultuursfeer van de naoorlogse vooruitgang met haar surrogaattaal.

Bij auteurs zoals Celan en Aichinger (die vorige maand de Europalia-literatuurprijs kreeg en van wie binnenkort in het Nederlands vertaalde gedichten verschijnen) is van deze taalkritiek maar weinig te merken. Onderhuids blijft zij niettemin aanwezig. De schrijver houdt zich vooral bezig met het in kaart brengen van het eigen *Ich*. Smart en verleden zijn daarbij vaak van de partij. Tegelijkertijd groeit het bewustzijn van de talige mogelijkheden tegen de chaos van het niet meer zegbare. De dichter kent de arrogantie én de kwetsbaarheid van het woord.

Typisch voor de hele Oostenrijkse poëzie is de geest van *diaspora*: zowel politiek als ekonomisch als kultureel bevindt de Oostenrijker zich in een randgebied van het *Deutschtum*. In dat opzicht wordt hij vaak vergeleken met de Ier die tegenover Groot-Brittannië staat. De dichter is een vaderlandsloze. Misschien, zo besluit Verbeeck, zijn de bewoners van zulke randgebieden meer dan anderen in staat het eigene van de dichter aan te voelen.

Monoloog

De praktische kant van de zaak was vooral het werk van professor Piet Thomas (Kulak), die vooral bekend is als vertaler van buitenlandse poëzie. Na twee (Duitstalige) gedichten op band te hebben beluisterd kreeg het publiek een zeer afstandelijke voordracht van vertaalde poëzie aangeboden. De uitspraak was oké maar het tempo lag iets te hoog: veel tijd om de gegevens te verwerken kreeg de toeschouwer niet. Naast klinkende namen als Rilke, Aichinger en Hofmannsthal passeerden voor de *outsider* minder bekende namen als Schönwiese en Bäcker de revue. Tot onze grote spijt moesten wij vaststellen dat Brecht ontbrak.

Gelukkig deed Jo Gevers ons dit alles vergeten. Na het optreden van *The Evergreens* zou blijken dat enkel hij die avond spetterend uit de hoek was gekomen. Verbeeck leidde hem in met een aardige waslijst van prestaties: master of arts in Stellenbosch, regisseur van een tachtigtal produkties en huidig direkteur van teater *Antigone*. *Verslag aan een akademie* is geen toneeltekst maar wel geschikt voor dramatisch weergave. Het hoofdpersonage is een aap die het tot mens heeft gebracht en daarover aan een gezelschap van hoge heren verslag uitbrengt. Typisch Kafkaïaanse tema's zoals angst, eenzaamheid en gespletenheid ("Ik klaag niet, maar ik ben ook niet tevreden") vormen de onderbouw van deze schitterende monoloog. Na de voorstelling sprak Veto met Jo Gevers.

Veto: *Kafka is een auteur die heel wat abstrahering vraagt. Je leest of hoort een tekst zonder te weten waarover het gaat. Hoe hebt u dat overwonnen?*

Gevers: «Je moet er intensief mee bezig zijn, je dokumenteren rond Kafka, de tekst ontleden. Onder andere al doende: zo ontdek je veel van wat er achter steekt, hoe je de zaak kunt bekijken.»

Veto: *U hebt de voorstelling erg direkt gebracht. Is voor Kafka niet meer afstandelijkheid vereist?*

Gevers: «Dat is één interpretatie. Het kan ook op een andere manier. *Ik* verbeeld het me zo. Het belangrijkste is, dat je het brengt op de manier die je het meest eigen is.»

Veto: *Fundamentele tema's zoals existentiële angst en eenzaamheid, worden die niet al gauw tot klichees?*

Gevers: «Ja, die tema's komen overal voor, dat wel, maar de manier van in beeld brengen, dat is uniek. Zoals Kafka heeft niemand anders het gedaan.»

Veto: *De aap zegt dat hij de mensen nadoet omdat hij moet. Is dit een allegorie? De mens die in het rijtje moet lopen?*

Gevers: «De aap is aanwezig in elke mens. Hij moet meelopen, anders gaat hij kapot. Je moet kompromissen sluiten en het beetje dat je dan verwerft is het armzalige burgerbestaan. Zo'n dingen zijn allemaal bekend, maar Kafka geeft het weer op een unieke manier, *zijn* manier.»

Doorheen het stuk probeert de aap zich zo menselijk mogelijk voor te doen. Af en toe laat hij zich door zijn emoties op sleeptouw nemen en vervalt hij weer in zijn *kuren* waarop hij door een soort lakei, een waakhond die zijn gedrag in banen moet leiden, met handgeklap tot de orde wordt geroepen. Gevers verleent de opvoering het onmisbaar tragische dat de Kafkaïaanse existentie kenmerkt en trekt daarvoor alle registers van zijn teatrale kunnen open.

Burgerlijk

Rest ons nog het vierde luik van de avond: vijf Oostenrijkse liederen, vertolkt door *The Evergreens*, een vijfkoppig koortje dat in 1983 binnen Germania werd opgericht en in 1985 het Interfakultair Songfestival won. Het Oostenrijkse lied was nieuw voor hen, "maar het viel nog mee", zo zeiden zij, "in vergelijking met Europalia '89: Japan". (Is Japan nu ook al een Europees land?) Het *ABC* van Mozart, *Edelweiss* uit *The Sound of Music* en nog enkele liederen werden fraai gezongen, soms begeleid door mooi gitaarspel maar meestal a cappella. De Duitse uitspraak was niet altijd om over naar huis te schrijven en het geheel werd zeer afstandelijk en statisch, bijna *burgerlijk* naar voren gebracht, maar al bij al kan niet worden ontkend dat deze groep talent herbergt. Hoewel wij liever Jo Gevers de avond hadden zien afsluiten met iets als "Ein Buch muss die Axt sein für das gefrorene Meer in uns".

Johan Reyniers

Twintigste studentenmaraton

Alle wegen leiden naar het Sportkot

Wat bezielt er iemand om gedurende drie uren zo snel mogelijk te lopen? Dat vroeg het talrijk opgekomen publiek zich af. Niemand zal het juiste antwoord kennen. Is het eergevoel, *de* kick die je krijgt als je de trapjes oploopt, de heerlijke massage achteraf, enkele bakken bier, ...?

Het aantal deelnemers (ongeveer 2400), dat vanuit Antwerpen of Mechelen richting Leuven vertrok, overtrof alle verwachtingen. Het weer was naar Belgische normen en het seizoen in acht genomen goed, het publiek was in grote getale opgekomen en organisatorisch klopte alles.

De zenuwachtigheid groeide tegen half acht naar een eerste hoogtepunt. De eerste loper vanuit Antwerpen (Filip Ameloot, tevens winnaar van '85) was gemeld op enkele kilometers van Leuven. Hij bereikte na 2 uren en 40 minuten de finish en werd onmiddellijk geïnterviewd door het alomtegenwoordige team van Sinjaal, aangevuld met vokale steun van Studio Brussel. Zij hadden het spektakel in handen, bijgestaan door een komputerteam en tientallen videoschermen. Deelnemers (o.a. burgemeester Vansina) en bekende aanwezigen werden geïnterviewd op taktisch opgestelde videoschermen. Reklame tierde alom, 11-11-11 probeerde plantjes te verkopen, roepende meisjes verkochten fruit ten voordele van jongeren uit Senegal. In de tent naast het oude gebouw was er wel volk maar geen sfeer. Zoals aangekondigd waren de topvedetten (buiten Willy Van Huylebroecke) paraat.

Totale chaos

Nadat de eerste tien lopers vanuit Antwerpen gearriveerd waren, reden Marc de Vos en Paul Van Winckel het Sportkot binnen. Zij moesten in hun wagentjes zeker niet onderdoen voor de beste lopers. Daarna was het de beurt aan de lopers vanuit Mechelen. Hier werd het topduel gewonnen door Alex Hagelsteens. Fred Vandervennet moest aan hem drie sekonden toegeven.

Vanaf half negen kregen we een echte overrompeling van het Sportkot. De hal bleek te klein te zijn, aangekomen lopers vonden hun bagage niet, het Turks Bad was helemaal niet groot genoeg, men kwam masserende handen tekort. Ondertussen stroomden steeds meer toeschouwers de zaal binnen, waardoor de toestand er niet op verbeterde. Geleidelijk aan werd de toeschouwers duidelijk gemaakt dat ze beter iets konden gaan konsumeren in de tent naast het gebouw en de lopers dat ze best zo snel mogelijk konden douchen zodat er plaats vrij kwam voor de anderen.

Valère de Vos, de man die alle touwtjes in handen had, was tevreden over deze editie van de maraton. Hij noemde het een sukses zowel kwa deelnemers, publiek als organisatie. Onderweg hadden een 80-tal signaalgevers de rijkswacht bijgestaan en alles was zonder ongelukken verlopen.

Ondertussen stroomden nog altijd zingende, strompelende groepen het gebouw binnen. Toestanden *à la triatlon* waren er niet te beleven, maar het leek erop. Wat er volgend jaar moet gebeuren om de steeds groeiende massa op te vangen is nog niet duidelijk. De Studentenmaraton (evenals de 24-uur) is uit zijn voegen aan het barsten. Moet men uitkijken naar een andere aankomstplaats waar zoveel lopers wel opgevangen kunnen worden? Maar zou dat geen verraad zijn aan de *roots* van de Studentenmaraton en tevens aan zijn sukses?

Steeds meer mensen van buiten de universiteit doen mee, het studentikoze karakter gaat er wat af, het wordt voor sommigen een bikkelharde kompetitie. Vooral het studentikoze, het speelse (waarmee het allemaal begonnen is) mag niet verloren gaan ondanks de professionele organisatie die voor zo'n groot gebeuren vereist is.

Allemaal vragen waarover de organisatoren nog een jaartje kunnen nadenken.

Hans Trimpeneers

Maraton heet dat. Eerst afzien op die kaarsrechte stukken steenweg tussen Antwerpen en Mechelen en Leuven. Waarna je denkt: oho, die handen vol massage, dat Turkse bad. Maar dat was buiten de andere 2299 deelnemers gerekend. Tja... aanschuiven dus. *(Foto Hendrik Delagrange)*

Maraton

vervolg van p. 1

tegen de kou natuurlijk. Kwart voor zeven komen we in Mechelen aan. Het komt er nu op aan snel te wezen. Snel inschrijven, borstnummer ophalen en omkleden. Daarna je bagage wegdoen. Die wordt met bussen terug naar Leuven gebracht. Opwarmen hoeft niet meer. Klaarmaken voor de start.

Zo'n start van een maraton heeft toch iets plechtigs. De wedstrijdwagen voor de tijdsregistratie rijdt voorop. De klok staat op nul. Iedereen trekt en drumt en werkt zich vooruit naar een betere startpositie. Een levende ketting van opgetrommelde medewerkers moet de massa in toom houden. Je weet dat nu de laatste sekonden wegtellen. Een joernalist maakt nog een laatste plaatje van de menigte en maakt zich dan snel uit de voeten. Dan. Startschot. De groep zet zich in beweging. Je moet vooruit of je nu wil of niet.

Voor je het weet zijn de lopers uit het oog verloren. Alleen hier en daar nog een paar late vertrekkers. Ze hebben de trein gemist. Enkele rijkswachters die het verkeer moesten tegenhouden voor de maraton, gaan er eentje pakken in het stamkafee van FC Muizen. Hun dag zit erop. Die van de studenten moet nog beginnen.

Zwemvliezen

Terug onderweg naar Leuven wordt het me duidelijk hoe troosteloos het parkoers wel moet zijn. Lange, rechte stukken asfaltbaan met weinig huizen, wel een paar bordeeltjes links en rechts. Maar kom, *there's no time to waste*, zoals te lezen is op het T-shirt van een verstandig loper. Alleen op de bevoorradingsposten wordt er soms even halt gehouden. Een bekertje water, een energiedrankje of een stukje sinaasappel en hop, je kan er weer tegen. De grond ligt er bezaaid met honderden weggeworpen, plastieken bekertjes.

Er lopen de gekste mensen mee: een man in legeruniform, die geen afscheid heeft kunnen nemen van z'n rugzak en die nu bij zich draagt, een kerel met "ik háát maratons" op z'n rug, of iemand, die zich als baby heeft verkleed. Een groepje stappers – van het soort bergbeklimmer – die met touwen aan elkaar verbonden zijn, of drie rolschaatsende meisjes. Verderop loopt een delegatie van 100 jaar Landbouwkring, kompleet met spandoek en kleine stootkar. En drie studenten stappen het hele eind van Mechelen naar Leuven in zwembroek, met een duikersbril op en ... met zwemvliezen aan. Er raakt bekend dat ook Vansina, de Leuvense burgemeester, de halve maraton meeloopt en rektor Dillemans – ach, hij bedoelt het goed – heeft ook al beloofd volgend jaar te zullen meedoen.

Tegen half negen komen we in Leuven aan. Aan de Kapucijnenvoer staat een file tot zover het oog reikt. De meeste lopers zijn aan het binnenkomen. Aan het sportkot staat een hoop volk. Dan is het leven mooi voor een maratonloper. Iedereen moedigt je aan en binnen in het sportkot, staat het meisje dat bij jou op kot zit en waarop je al maandenlang aast, klaar met een handdoek. Wat is het fijn om bewonderd te worden.

Jan Van der Linden

ZOEKERTJES

● Wil een goede ziel mijn akademische agenda (met chirostikker), verloren op 27 nov. in MSI, terugbezorgen aan Luc, Parkstraat 31.

● Zoek jongen om mijn frustraties op te lossen C. Van Eyen, 1ste lic Germaanse.

● Paarsrode kaft 'Klio' gevonden in Spuye op 3 nov. Inhoud: diverse niet didaktische teksten, bv. 'De fiets van sietse'. Vragen aan Johan Leemans, Blijde Inkomststraat 116.

● Ik maak alle gekarboniseerde kookpotten gratis schoon! Pas ontwikkeld procédé. Zw. PVR, Toekske, Weldadigheidsstraat 26. Afleveren na 8 uur.

● Wil de persoon die op nacht van 4 nov. een rode fiets meegapte schuin tegenover Axentis, zo vriendelijk zijn die op dezelfde plaats terug te zetten, dringend aub. Fietsloze.

● Wie rijdt mee tussen Leuven, Heverlee en omgeving Brecht,... tegen vergoeding. Wim Lefever, Patrijzenlaan 7. Tel: 03/669.61.37.

● Vrouwlijke co-presentator gezocht voor Doorheen Tralies, uitzending voor gevangenen. 016/26.09.37.

● Bevrijdt de waanzin, drukkingsgroep tegen machtsmisbruik in psychiatrie, zoekt financiële steun. Inlichtingen PB 20, Leuven. BKR. 785-5140001-73.

● Voor al uw tikwerk 016/26.09.37.

● Doctorandi scheikunde geven bijles. Tel. 20.09.29 (na 19 uur); 26.08.24. (weekend); vragen naar Philippe. Gunstige voorwaarden.

● Onbekende, bedankt voor de whisky, de borrelglaasjes en de papfles, maar zet er volgende keer je naam bij. Piet.

● Te huur: studentenkamer; 3200/maand, alles inbegrepen. Zw. 's Meiersstraat 5. Vragen naar Didier.

● U weet de wetenschappelijke naam van magic mushrooms? Kontakteer Stef, Vlamingenstraat 34. Een pint wacht op u.

● Wie nam op 6 nov. mijn grijze jas mee? Hing bij MSI 03.18. Zw. Tiensestraat 112, H. Smits.

● Zoek iemand uit de omgeving van Dilbeek om zondagavond (kostendelend) mee te rijden naar Leuven. Polle, F. Lintstraat 54 (2x lang, 2x kort bellen).

● Wie heeft na de maraton in de kleedkamer een witte short met horloge meegegritst? Graag terugbrengen naar Jeroen, Mechelsestraat 202 (Keizersberg).

● Gevonden: blauwe geldbuidel op Industria-TD in Lido, op 30 oktober. Komen halen bij Luc Christiaensen, Tervuursevest 106.

● Te koop: Frans woordenboek (Galas), Blijde Inkom 18, Renneboog L.

● Verloren: geel boekentasje op 27 okt. omstreeks 10u30 aan de Mercierlaan. Terug te bezorgen aan Joris Menten, Pauscollege k. 381. Beloning 150 gram marsepein.

● Arme verkouden Els Vandererven kan haar Vickssnuiver (en de pennezak die er omheen zat) afhalen bij Guy Duchatelet, Nachtegalenstraat 61, Heverlee.

● Zoek je goedkope doch soliede wagen: bel 051/22.81.72. Liefst tussen 20 en 21 uur.

● Vertaalwerk: Ned-Ital, Ital-Ned, Ned-Engels, Engels-Ned. De Vos Jacques, beëdigd vertaler-tolk. Brusselsesteenweg 132, 9402 Ninove.

● Verloren: klassiek horloge, merk Pontiac, kop 4 nov. tussen Muntstraat en Belgisch Congo. Terug te bezorgen aan Frank, Koning Albertlaan 21. Beloning: 350 Fr.

● Ik zoek de vier juffrouwen die op de eerste september een minitrip in Rudesheim (D) maakten zich wenden: B. Hendrick, 20 Chap. Valentin, 6330 Sombreffe.

● Gezocht: kostendelend weekendmeerijder Hasselt of Diepenbeek-Leuven. Zw. Brusselsestraat 2, bovenste bel, na 19 uur.

● Gevonden: op Ladeuzeplein (29 okt.) 1 sleutel. Je kan hem komen afhalen bij Kristien, M. Theresiastraat 92 (1ste verdieping).

● Te koop: nieuwe alpinski's (wegens open beenbreuk): Rossignol S947 Equipe (205 cm), binding Salomon S747: 11.700 Fr. Tel. 22.62.54. G. Van Even.

● Lieve Jos, de melk staat al dagen koud. Breng Valerieke mee, Geert...en Marsel en Lies zijn niet boos, wel verdrietig.

● Twee meisjes verloren: zwart lang haar, beige jas en blond met kleurige. Jongen met licht-blauwe ski-jas uit bus, 2u donderdag 29 okt. Laat iets horen via Veto.

● Bespaar het ons.

● Wie heeft mijn sjaal gevonden die ik dinsdag 13 okt. verloor aan MSI. Zelf gebreid, blauw, 2,5 meter lang. Beloning aan vinder. Kontakteer Ilse, Koning Albertlaan 36, kamer 7.

AD VALVAS

Klio

● do 12/11 om 20.00 u in L&W 8ste verd., 11-11-11-koncert, ink. 75 fr.

De goedkoopste weg naar
MOSKOU POLEN ATHENE
SKI- EN SURFVAKANTIES
loopt via
REIZEN UNIVERSITAS
Tervuursevest 15 - 3030 Leuven (Naamsepoort), ☎ 016/22 07 53, verg. A 1399
Reizen Universitas: reeds jaren de organisator van de grootste universitaire studie- en groepsreizen.
Advertentie

ZOEKERTJE

Zoekertjes zonder kommercieel oogmerk (gezocht, gevonden, verloren e.d. zijn **gratis**: andere (te koop, te huur, tikwerk) worden betaald naargelang de ruimte die ze innemen (zie rooster). de redaktie behoudt zich het recht voor om zoekertjes niet te plaatsen. Gebruik onderstaand rooster. 1 teken per vakje. 1 vakje tussen de woorden. Zenden aan of afgeven op 's Meiersstraat 5.

10 BF
20 BF
30 BF
40 BF
50 BF
60 BF

Vrouwenboekenweek

Dulle Griet getemd

Van 15 tot 24 november organiseert boekhandel "Dulle Griet" haar jaarlijkse vrouwenboekenweek. "Dulle Griet" is ontstaan in de jaren '70, de hoogdagen van de feministische beweging. De jaren '80 zijn heel wat stiller op dat vlak: feminisme en vrouwenbeweging zijn een beetje uit de mode geraakt. Vrouwen die nu nog met feministische standpunten komen aandraven, worden ervan verdacht gefrustreerde ouwe vrijsters of rabiate mannenhaatsters te zijn. Is er in deze feministe-onvriendelijke tijden nog interesse voor een vrouwenboekhandel? Veto vroeg het aan Els Cottens, één van de vrijwiligsters die de winkel openhouden.

Els Cottens: «Het laatste half jaar is onze verkoop wat achteruit gegaan, maar ik denk toch wel dat er nog interesse is voor vrouwenboeken. Andere boekhandels zoals Club, ECI, Fnac, ... verkopen de "best-sellers" ook. Zij kunnen ze dikwijls wel aan lagere prijzen aanbieden, wat onze verkoop dan benadeelt.»

«Momenteel kunnen we net blijven bestaan. We hebben net genoeg om de vaste kosten zoals huur, telefoon, verwarming, ... te kunnen betalen en nieuwe boeken aan te kopen.»

Veto: *Streven jullie in het aankoopbeleid volledigheid na of houden jullie het op boeken die gunstig zijn voor de vrouwenbeweging?*

Els Cottens: «We houden het eerder op boeken die gunstig zijn voor vrouwen, maar het is niet altijd makkelijk om die grens te bepalen. Soms zijn we niet van plan een boek dat voor vrouwen negatief uitvalt of een te konservatieve lijn volgt aan te kopen, maar wanneer een paar klanten er naar vragen, dan doen we dat toch. Persoonlijk hanteer ik die grens minder strak voor romans dan voor teoretische boeken.»

«In Londen zijn er ook vrouwenboekhandels die Agatha Christie verkopen. Enerzijds zijn die boeken wel door een vrouw geschreven, maar anderzijds betekenen die boeken voor vrouwen toch niet zoveel. Op dat vlak streven we dus geen volledigheid na, wel op het vlak van feministische literatuur.»

Veto: *Bestaat het publiek van "Dulle Griet" uit vrouwen van rond de 30 die zelf de emancipatiegolf van de jaren '70 nog aktief meegemaakt hebben, of komen er ook jongere vrouwen van in in de 20 langs?*

Els Cottens: «Dat publiek loopt ontzettend uiteen. Er zijn wel niet veel vrouwen van boven de 50 bij. Die bereik je eerder op vrouwendagen, boekenbeurzen, stands, ... Het publiek in de winkel is tussen de 22 en 45.»

«We werken sinds enkele jaren met het systeem van klantenkaarten. We hebben er momenteel 1500 en daarvan is de helft een vast, trouw publiek. Slechts 10 tot 20 % heeft maar één boek op zijn klantenkaart staan.»

Veto: *Komen er ook veel mannen langs?*

Els Cottens: «Het is moeilijk om daar een procent op te plakken, maar ik denk toch wel tussen de 5 en de 10 %. Ik vind dat zelf al behoorlijk.»

Veto: *Waarom opteren jullie voor een boekhandel die uitsluitend vrouwenliteratuur brengt? Is dat niet achterhaald?*

Els Cottens: «Dat is gegroeid vanuit een traditie van vrouwenhuizen, vluchthuizen, praatgroepen, ... In de jaren '70 zochten vrouwen vaak dingen die specifiek voor henzelf waren. Vrouwenboeken waren in die periode ook nog weinig in gewone boekhandels te vinden.»

«Ik vraag me ook af waarom die vraag nooit gesteld wordt in verband met strips of kinderboeken. In de jaren '70 was een dergelijk initiatief zeker nodig. Nu ook nog wel, zeker voor gespecialiseerde literatuur die van het buitenland komt en in kleine oplagen verschijnt. Grote namen zoals Simone de Beauvoir bijvoorbeeld vind je overal wel. Op het gebied van "best-sellers" zijn we ons doel misschien een beetje voorbijgestreefd omdat die elders vaak goedkoper te krijgen zijn. Anderzijds is het ook de verkoop van best-sellers die het kleine aanbod waarborgen.»

Veto: *Benadruk je door het samenbrengen van vrouwenliteratuur in een apart bastion de vooroordelen omtrent het anders-zijn van vrouwen niet?*

Els Cottens: «Misschien wel een beetje. Maar ik denk dat het gemak hier toch primeert: alle boeken staan samen, je kunt kiezen uit een ruim aanbod en de kans op een miskoop is vrij klein. De drempel om de boekhandel binnen te stappen en boeken te kopen over gevoelige onderwerpen zoals seksualiteit of lesbianisme ligt ook lager. Sommige klanten voelen zich hier veiliger.»

Veto: *Stoot je door die beperking ook geen grote groep mensen af?*

Els Cottens: «Het is alleszins niet onze bedoeling om mensen af te stoten. Wanneer dat gebeurt ligt het minder aan ons dan aan de mensen die zich afgestoten voelen. Er zijn natuurlijk nadelen verbonden aan een aparte opstelling.»

Veto: *De naam alleen al stelt zich toch wel militant op?*

Els Cottens: «Ik ben zelf ook niet zo tevreden met die naam. We hebben die overgenomen van het filiaal in Brussel. De ploeg die er nu werkt, zou alleszins opteren voor een andere naam. Nu is het echter te laat om onze naam nog te veranderen, want dat werkt het idee in de hand dat het om een andere winkel zou gaan.»

Veto: *Het programma van de vrouwenboekenweek biedt een film, een teaterstuk, een kwis, een voorstelling van nieuwe boeken, ... Allemaal aktiviteiten die weinig diskussie mogelijk maken. Alleen de eerste avond rond "Vrouw en media" laat misschien die mogelijkheid open. Is de huidige vrouwenbeweging uitgediskussieerd?*

Els Cottens: «Ik weet niet of het onze taak is om diskussies rond feminisme op gang te brengen. We blijven tenslotte een boekhandel. We zijn eerder op "vrouwenkultuur" gericht, dan op praten of diskussiëren. Het mag ook wel eens vrijblijvend, ontspannend zijn. Ook de aktiviteit rond "Vrouw en media" heeft niet de bedoeling diskussie tot stand te brengen. Het gaat eerder om het uitwisselen van ervaringen over hoe het is om als vrouw in de media aktief te zijn.»

«We willen gewoon iets meer zijn dan louter een boekhandel. Zo brengen we ook een krantje uit met boekbesprekingen en berichtjes van andere organisaties. Ook de vrouwenboekenweek is daar een uiting van. Aangezien we met vrijwilligers werken en financieel niet zo sterk staan, zijn we reeds tevreden met het huidige programma.»

Veto: *Jullie willen "vrouwenkultuur" brengen. Wat is dat volgens jullie?*

Els Cottens: «Als boekhandel of als groep hebben wij daar geen visie op. We praten daar ook heel weinig over. We brengen in die week film en teater dat je ook wel op andere plaatsen kunt bekijken. Maar het mag er wel eens bij komen. Het mag ook wel eens vrijblijvend zijn.»

Veto: *Zijn de vrijwilligers die meewerken aan "Dulle Griet" zelf nog overtuigde feministen, die ieder moment voor hun standpunten op straat willen komen?*

Els Cottens: «Dat varieert zeer sterk. Het zijn zeker niet allemaal militante feministen. Dat verklaart ook voor een deel waarom sommige mensen zich bij "Dulle Griet" goed thuisvoelen. Het kan ook vrijblijvend: de winkel openhouden, meedoen met de aktiviteiten, zonder daarom militant te zijn. We praten daar eigenlijk niet veel over.»

Carla Rosseels
Koen Van Muylem

ALLERZIELIGEN *- Frans was vroeger professor in Publiek Recht. Na een ongelukkige val (van de regering) werd hij echter tot de bedelstaf gedwongen. Hij vond zijn roeping in het spelen van een vrij onbekend muziekgenre,* de Bahneflüte, *en is nu overal een graag geziene gast. (Foto Hendrik Delagrange)*

AGENDA

Samenstelling: Jan Van der Linden

Maandag 9 november

20.00 u **DOKUMENTAIRE** Beeld & realiteit: Louisiana Story (Robert Flagerty), Boekhandelstr. 9, ink. 80/100, org. DAF/comm. wet.
20.00 u **LEZING** Louis Tobback: de problematiek van de Golfkrisis, in de Kleine Aula, org. KIB
20.00 u **VERGADERING** Open startvergadering Agalev-studenten, in het Stuc, org. Agalev
22.00 u **DOKUMENTAIRE** Beeld & realiteit: Britse Free Cinema met films van Anderson, Reisz, Goretta, Boekhandelstr. 9, ink. 80/100, org. DAF/comm. wet.

Dinsdag 10 november

20.00 u **LEZING** Het christelijk inwijdingsmysterie, Mechelsestr. 80, org. Rozenkruisers Genootschap
20.00 u **DOKUMENTAIRE** Beeld & realiteit: de jaren '50 in Frankrijk met Nuit et Brouillard (Resnais) en Cronique d'un été (Rouch), Boekhandelstr. 9, ink. 80/100, org. DAF/comm.wet.
22.00 u **BENEFIET** Anti-racistisch Kafee, met korte toespraken, in fakbar Godsdienstwet., Van Evenstr. 14, org. Komitee Audace.
22.00 u **DOKUMENTAIRE** Beeld & realiteit: Le jolie Mai (Marker), Boekhandelstr. 9, ink. 80/100, org. Daf/comm. wet.

Woensdag 11 november

17.00 u **EUCHARISTIE** Diakenwijding van Jos Van Pelt, pastor Universitaire Parochie door kard. Daneels, Groot Begijnhof.
20.00 u **ROCKKONCERT** Moonshades, the Alabama Kids, Paranoiacs en the Mudgang, in Lido, org. Psychic Gooze Experience.
20.00 u **DOKUMENTAIRE** Beeld & realiteit: Amerikaanse direct cinema: Don't look back (Pennebaker), Boekhandelstr. 9, ink. 80/100, org. DAF/comm. wet.
22.00 u **DOKUMENTAIRE** Beeld & realiteit: werk van Pennebaker en Leacock, Boekhandelstr. 9, ink. 80/100, org. DAF/comm. wet.

Donderdag 12 november

19.00 u **UNIVERSITAIRE CONFERENTIE** Kommunikatie, taal en denkprocessen door prof. F. Droste, Grote Aula, inkom gratis.
19.00 u **LEZING** Patricia Peres over Nicaragua, Sociale Hogeschool, Groeneweg 151, Heverlee, ink. gratis, org. werkgroep Nicaragua S.H.H.
20.00 u **DOKUMENTAIRE** Beeld & realiteit: In the year of the pig (De Antonio), Boekhandelstr. 9, ink. 80/100, org. DAF/comm. wet.
22.00 u **DOKUMENTAIRE** Beeld & realiteit: Basis Training (Wiseman), Boekhandelstr. 9, ink. 80/100.

Vrijdag 13 november

20.00 u **DOKUMENTAIRE** Beeld & realiteit: Reporters (Depardon), Boekhandelstr. 9, ink. 80/100
21.00 u **KONCERT** Urban Dance Squad en Born Free MC, rap en hiphop, in 't Stuc, ink. 250/300, org. Stuc.
22.00 u **DOKUMENTAIRE** Beeld & realiteit: Harlan County USA (Kopple), Boekhandelstr. 9, ink. 80/100.

Zaterdag 14 november

22.00 u **WEEKENDFILM** Eraserhead (David Lynch) en aansluitend post-industriële fuif, in 't Stuc, ink. 60/80, org. Stuc.

Zondag 15 november

14.30 u **GESPREK** Vrouw en media, o.a. met Renate Dorrestein, Brigitte Raskin, Kris Smet, ..., Boekhandelstr. 9, ink. 100/120 (of met weekkaart), org. Dulle Griet.

Maandag 16 november

20.00 u **KONCERT** Argentijnse volksmuziek door Dirk Van Esbroek en Juan Masondo, aud. Minnepoort, org. CC.
20.30 u **DEBAT** Het kleine verschil, seksuele differenties geschreven, met prof. IJsseling, Hemmerechts, G. Groot, in MSI 00.28, Ravenstr., ink. 50, org. werkgroep Krisis.
20.30 u **LITERATUUR** Liliane Versluys en Renate Dorrestein stellen hun nieuw boek voor, De Proletaar, Mechelsestraat 72, ink. 50/70, org. Dulle Griet.
21.00 u **KONCERT** The Lyres, garagerock, in 't Stuc, ink. 300/350, org. Stuc.

TENTOONSTELLINGEN

Van appel tot atoom: Natuurkunde na Newton, in Universiteitshal, tot 6 december, van 9.00 tot 17.00.
De architektuur van Marc Dessauvage: in expozaal L&W, tot 13 november.
Albertine Eylenbosch: in UZ Gasthuisberg, tot 18 november.

STEUNT U?
Veto zoekt steunabonnees

HEBT U LAST?
Veto zoekt boel

Abonneren verboden

veto

Ja, ik ben een boef en abonneer mij toch op Veto als: student (250 fr), niet-student (300 fr), steunabonnee (600 fr). Ik ben op de hoogte van de nare gevolgen die dit kan hebben. Rek. nr. 001-0959719-77*

Naam: .....
Adres: .....

** Schrappen wat niet past.*